

11.03.2014

KUALA LUMPUR
TİCARET
MÜŞAVİRLİĞİ

MALEZYA

MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ ÜLKE PROFİLİ

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK BİLGİLER	4
1.1. Ülkenin Genel Ekonomik ve İkili Ticari İlişkilerine Ait Veriler	4
1.2. Ülke Hakkında.....	5
1.2.1. 2013 Yılında Ülke Ekonomisi.....	5
1.2.2. Enflasyon ve Gecelik Faiz.....	6
1.2.3. Dış Ticaret	6
1.3. 2014 Yılı Ülke Ekonomisine İlişkin Beklentiler	7
2. MÜTEAHHİTLİK SEKTÖRÜ.....	8
2.1. Müteahhitlik ve Müşavirlik Sektörünün Genel Özellikleri.....	8
2.2. Ülkenin Müteahhitlik Sektörünün Gelişimi	8
2.2.1. Müteahhitlik Sektörü Hakkında Veriler.....	10
2.3. Malezyalı Müteahhit Firmaların Yurtdışında Aldıkları İhaleler ile Malezya'daki Yabancı Müteahhitler	12
2.3.1. Malezyalı Müteahhit Firmaların Yurtdışında Aldıkları İhaleler.....	12
2.3.2. Malezya'nın bölgelere göre yurt dışı proje dağılımı	13
2.3.3. Malezya'daki Yabancı Müteahhitler	14
2.4. Ülkede Müteahhitlik Sektörüne İlişkin 2014 Yılı Beklentileri.....	15
2.4.1. Malezya Altyapı Yatırımları SWOT Analizi.....	16
2.5. Müteahhitlik Sektörünü Destekleyici Politikalar ve Projeler	16
2.5.1. Dokuzuncu Kalkınma Planı (2006-2010).....	16
2.5.2. Birinci Teşvik Paketi (5 Kasım 2008)	17
2.5.3. İkinci Teşvik Paketi (Mart 2009)	17
2.5.4. Ekonomik Kalkınma Koridorları.....	19
2.5.5. Onuncu Kalkınma Planı (2011-2015).....	20
2.5.6. 2011 Yılı Bütçesi	21
2.5.7. 2012 Yılı Bütçesi	26
2.5.8. 2013 Yılı Bütçesi	26
2.5.9. 2014 Yılı Bütçesi	27
2.6. Ülkede Kısa ve Orta Vadede Uluslararası İhaleye Çıkan ve Çıkacak Olan Önemli Projeler..	27
2.7. Makine, Ekipman ve Kalifiye İşgücü	31
2.8. Müteahhitlik ve Yapı Sektöründe Standartlar ve Endüstriyel Müteahhitlik ve Yapı Sistemleri (IBS – Industrialized Building Systems).....	32
2.9. Lojistik	33
3. TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ	35
3.1. Ülkenin Teknik Müşavirlik Sektörüne İlişkin Bilgiler	35
4. MÜTEAHHİTLİK VE YABANCI YATIRIM MEVZUATI.....	36
4.1. Malezya'da Müteahhitlik ve Yapı Projelerini Üstlenecek Yabancı Şirketlerin Yükümlü Olduğu Yasal Mevzuat.....	36
4.2. Yabancı Yatırım Mevzuatı	36
4.3. Yabancı Firmaların Müteahhitlik ve Yapı Projeleri İçin Sağlayacakları İşçi Statüsü	37

4.4. Yabancı Firmaların, Müteahhitlik ve İnşaat Sektörlerine İlişkin İhalelere İtirakı İçin İzlemesi Gereken Prosedür.....	37
4.5. Projeleri stlenen Yabancı Sermayeli irketlerin Hükümlü Olduğu Vergi Hukuku:.....	38
4.6. Malezya Hükümetince Malezyalı Müteahhitlere ve Teknik Müşavirlik Firmalarına Verilen Destekler.....	39
4.7. İhale Bilgileri.....	39
5. TÜRK MÜTEAHHİT FİRMALARININ FAALİYETLERİ VE İKİLİ İŞBİRLİĞİ ALANLARI.....	39
6. GENEL DEĞERLENDİRME	40
7. ÖNEMLİ İNŞAAT ŞİRKETLERİ.....	40
8. İLGİLİ ADRESLER	42

1. GENEL EKONOMİK BİLGİLER

1.1. Ülkenin Genel Ekonomik ve İkili Ticari İlişkilerine Ait Veriler

Ülkenin genel ekonomik ve ikili ticari ilişkilerini gösteren tablolar aşağıda yer almaktadır. Güncel verilere www.musavirlikler.gov.tr sayfasından ulaşma imkanı bulunmaktadır.

Malezya'nın Yıllara Göre Ekonomik Performansı							
TABLO-1							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GSYİH (Milyar \$)*	183.31	214.8	186.3	238.01	266.41	287	312.5
GSYİH (Milyar RM)*	625.88	714.97	661.85	765.96	839.84	886.7	993.75
Kişi başına milli gelir (\$)	6,746	7,726	7,105	8,346	9,693	9,974	10,500
Kişi Başına Satın Alma Gücü	13,269	14,033	13,771	14,744	15,492	16,300	16,499
GSYİH'nın Sektörel Büyüme Hızları:(2005 sabit fiyatlarıyla)	6.3	4.6	-1.7	7.2	5.1	5.6	4.7
Tarım, Hayvancılık, Ormancılık	2.2	3.8	0.4	2.4	5.8	1.0	2.1
Madencilik	3.3	-0.8	-3.8	0.2	-5.5	1.4	0.5
İmalat Sanayi	3.1	1.3	-9.3	9.0	4.7	4.8	3.4
İnşaat	4.6	2.1	5.7	6.0	4.7	18.1	10.9
Hizmetler	9.7	7.3	2.6	7.2	7.0	6.4	5.9
Enflasyon oranı (%)	2	5.4	0.6	1.7	3.2	1.6	2.1
İşsizlik Oranı (%)	3.2	3.3	3.7	3.3	3.1	3.0	3.1
U. Rezervler (Milyar \$)	101.3	91.53	96.7	106.5	133.6	139.7	134.9
Uluslararası Rezervlerin İthalatı Karşılama Oranı	8.4	7.65	9	8.6	9.6	9.5	9.5
Gecelik Faiz Oranı		3,47	2	2,75	3	3	3
İhracat (Milyar \$)	176.3	199.2	155.76	198.7	227	227.2	232.6
İthalat (Milyar \$)	146.9	156.6	122.44	164.5	187.7	196.5	210.3
RM nin Dolar Karşısındaki Değeri	3,44	3,33	3,55	3,22	3,06	3,09	3,17

Kaynak: Department of Statistics, Central Bank of Malaysia

Tablo 2 Türkiye ve Malezya Arasındaki İikili Ticaret Verileri (Milyon Dolar)						
Yıllar	İhracat	Malezya'nın İthalatı İçindeki Pay %	İthalat	Malezya'nın İhracatı İçindeki Pay (%)	Hacim	Denge
2007	82.8	0.05	1,253.0	0.69	1,335.8	-1,170.2
2008	98.2	0.06	1,511.1	0.79	1,609.4	-1,412.9
2009	140	0.125	960	0.67	1,100	-820
2010	225	0.130	1,124	0.583	1,350	-899
2011	182.5	0.10	1,567	0.69	1750	-1.385
2012	165.5	0.12	1,278	0.56	1,443.5	-1,112.5
2013	272.1	0.13	1,230	0.54	1,502.1	-957.9
12/13 % Değişim	64.40	0.625	-3.70	-0.053	4.05	-13.9

Kaynak: TÜİK

1.2. Ülke Hakkında

Malezya, 1957 yılında bağımsızlığını kazanmış olarak, Federatif Anayasal Monarşi ile yönetilmekte (Kral, Parlamento ve Eyaletler Meclisi) olup, yaklaşık 29.3 Milyonluk çok kültürlü ve çok dinli bir nüfusa sahiptir.

Ekonomi, nüfusun %25'ini oluşturan Çinlilerin kontrolündedir. Nüfusun çoğunluğuna (%60) sahip olan Malaylar ise devlet yönetimini ellerinde tutmaktadırlar.

ASEAN ve APEC üyesi olan Malezya ile, D8 ve İslam Kalkınma Konferansında ortak üyeliklerimiz bulunmaktadır.

Malezya, enerji olarak kendine yeter düzeyde olup, palm yağı ihracatında 1'inci, üretiminde 2'nci sıradadır. Kauçuk, doğal gaz ve petrol ise diğer önemli doğal kaynakları arasındadır.

1.2.1. 2013 Yılında Ülke Ekonomisi

Malezya yaklaşık 312.5 Milyar dolarlık bir ekonomiye sahip olup, dünyanın 29'uncu büyük ekonomisidir.

2013 yılında %4.7 oranında büyüyen ülkenin enflasyon ve işsizlik oranları sırasıyla %2.1 ve %3.1'dir. 2011-2013 yılları arasında Malezya'nın ortalama büyüme oranı %5.1 civarındadır.

Malezya, uzun süreli dış ticaret fazlası veren bir ülke olması sonucu yüksek döviz rezervlerine sahiptir. Rezervlerin yüksekliği, Malezya Hükümetinin ekonomiye yönelik önlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde almasına olanak sağlamaktadır.

2014 yılında büyümenin %5 ila 6 arasında gerçekleşmesi tahmin edilmektedir. Aynı yıl kişi başına düşen GSYİH'nin 10,760¹ ABD Doları civarında olması beklenmektedir. 2014 yılında

¹ 2013 yılı ortalama ABD Doları kuru baz alınmıştır. Kaynak: Bank Negara Malaysia.

enflasyon oranının bir miktar artarak %2 ila 3 oranında, işsizlik oranının ise %3.1 olarak gerçekleşmesi tahmin edilmektedir.

2011 yılında sadece madencilik sektöründe bir daralma görülmüş olmasına rağmen, 2012 yılında madencilik sektörü dahil Malezya'daki tüm sektörler pozitif büyüme yaşamıştır. 2013 yılında da sektörlerde pozitif büyüme devam etmiştir. Özellikle hizmetler, inşaat ve sanayi sektöründe yakalanan güçlü performans, bu sektörlerin alt gruplarının hepsinde elde edilen büyüme ile yerli ve dış talepte iyileşmeye de yol açmıştır. İnşaat sektöründe de 9 ve 10 uncu Kalkınma Planı ve İkinci Teşvik Paketi kapsamındaki inşaatla dayalı projelerin gerçekleştirilmesine devam edilmesinden dolayı 2011 yılında %4.6'lık bir büyüme gerçekleşirken, 2012 yılında büyüme oranı 1995 yılındaki %21.1'lik orandan sonra rekor bir seviyede artarak % 18.5 olarak kaydedilmiştir. 2013 yılında ise inşaat sektörü 2012 yılına nazaran düşme göstermiş olsa da %10.9'luk artışla en fazla büyüme gösteren sektör olmuştur. 2014 yılında ise Ekonomik Dönüşüm Programı kapsamında MRT, LRT gibi altyapı projelerindeki hızlanmaya bağlı olarak inşaat sektöründe %9.6'lık bir artış beklenmektedir.

1.2.2. Enflasyon ve Gecelik Faiz

2012 yılında enflasyon oranı 2011 yılına göre %50'lik bir azalışla %1.6 olarak ölçülmüş ve tekrar 2010 yılı seviyesine gelmiştir. 2013 yılında enflasyonun % 2 ila 3 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir.

2013 yılında enflasyon oranı 2012 yılına göre %31'lik bir artışla %2.1 olarak ölçülmüştür. 2014 yılında enflasyonun % 2 ila 3 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Malezya Merkez Bankası, 2011 yılında borçlanma maliyetlerini düşük enflasyon seviyesinde tutmak için faiz oranlarını artırmış ve gecelik faiz oranlarını 25 puan artırarak %2.75'ten %3'e çıkarmıştı. 2012-2013 yıllarında da gecelik faiz oranı %3 oranı seviyesinde tutulmuştur. 2014 yılında da aynı seviyenin sürdürülmesi beklenmektedir.

1.2.3. Dış Ticaret

Malezya, 2013 yılında 1.369 trilyon RM (yaklaşık 443.1 milyar dolar)'lık dış ticaret hacmine sahiptir. Malezya, aynı yıl 719,814.8 milyon RM(yaklaşık 232.6 milyar dolar)'lık ihracat, 649,186,9 milyon RM (yaklaşık 210.3 milyar dolar)'lık ithalat gerçekleştirmiştir. 2013 yılında, Malezya'nın toplam ticaret hacmi %4.6, ihracatı %2.4 ve ithalatı %7 büyümüştür. Dış ticaret fazlasında 2012 yılına nazaran düşme gerçekleşmişse de, 1997 yılından itibaren dış ticaret fazlası veren Malezya, 2013 yılında da dış ticaret fazlası vermeye devam etmiştir.

2013 yılındaki ihracat kompozisyonuna bakıldığında, ihraç edilen malların %67.1'ini sanayi ürünleri, %22.6'sını madencilik ürünleri, %9.6'sını tarımsal ürünler ve %0.7'sini diğerleri oluşturmaktadır. Anılan yılda özellikle madencilik ürünlerinde artış, tarımsal ürünlerde azalış kaydedilmiştir. Elektrik ve elektronik ürünleri toplam ihracatın %32.9'unu oluşturmakta ve ihracatta önemli bir yer tutmaktadır. Ham petrol ve doğal gaz (LNG), kimyasallar, makineler, optik ve bilimsel aletler, ağaç ürünleri, elyaf iplik geleneksel ihraç ürünleri arasında yer almaktadır.

Tablo 3 Malezya Dış Ticareti (Milyar \$)						
	2009	2010	2011	2012	2013	12/13 % Değişim
İhracat	155.76	198.7	227	227.2	232.6 ²	2.4
İthalat	122.44	164.5	187.7	196.5	210.3	7
Hacim	278.2	363.2	414.70	423.7	443.1	4.6
Denge	33.32	34.20	39.30	30.7	22.3	-26.4

Kaynak: Malezya İstatistik Departmanı

Malezya'nın en büyük 5 dış ticaret partneri Çin, Singapur, Japonya, ABD, Tayland olup, 2013 yılında toplam ticaretin %51.6'sı bu ülkeler ile yapılmıştır. Diğer taraftan, Malezya'nın Asya'daki en büyük partnerleri Çin, Singapur, Japonya, Tayland, Endonezya ve Hindistan olup, Malezya'nın dış ticaretinin %70'i Asya ülkeleri ile gerçekleştirilmektedir.

2014 yılında, Malezya'nın ticaret hacminin elektrik ve elektronik ürünleri, petrol ve gaz, petrokimya ürünleri ve tıbbi malzemelerin ihracat artışından kaynaklı %5 artacağını beklendiği, ihracatın %3 ila 4 artmasının hedeflendiği, buna karşılık ithalatın %6 ila 7 artacağı öngörülmektedir.

Türkiye ile Malezya arasındaki ikili Ticaret verilerine bakıldığında; TÜİK kayıtlarına göre, 2013 yılında Malezya'ya olan ihracatımız, bir önceki yılın aynı dönemine göre %64.4 artarak 272.1 Milyon ABD Doları gerçekleşmiştir. 2012 yılında ihracat 165.5 Milyon ABD Doları ve bir önceki yıla göre ihracat azalışı %9.4 idi. İthalatımız 2013 yılında %3.7'lik azalışla 1,230.8 Milyon ABD Dolarına gerilemiştir. 2013 yılında ithalatta azalış, buna karşılık ihracatta artış gerçekleşmiştir.

1.3. 2014 Yılı Ülke Ekonomisine İlişkin Beklentiler

Ekonominin %5 - 5.5 oranında büyümesi, bunda özel yatırım ve tüketimde sırasıyla %12.7 ve %6.2 artışın etkili olacağı,

Mal ihracatında dış talep artışı kaynaklı %2.5 büyüme olacağı,

İnşaat sektörünün %9.6 oranında, hizmet sektörünün %5.7 oranında artış göstereceği,

İşsizlik oranının %3.1 olacağı, enflasyon oranının ise %2-3 arasında seyredeceği,

Kişi başına gelirin 34,126 RM olacağı (2009 yılı 24,879 RM) ve 2020 yılı hedefinin 46,500 RM (15,000 ABD Doları) olarak tutturulacağı,

Öngörülmektedir.

² Kur oranı, ithalat ihracat artış ve azalışlarını yansıtmaması ve önceki yıllarla karışıklığa mahal vermemek açısından RM değerlerinden orantılandırılmıştır.

2. MÜTEAHHİTLİK SEKTÖRÜ

2.1. Müteahhitlik ve Müşavirlik Sektörünün Genel Özellikleri

Müteahhitlik ve yapı sektörü özelinde, özellikle projelerin ve faaliyetlerin yoğunlaşmış olduğu Klang³ vadisinde yoğun rekabet vardır. Ancak, sıklıkla karşılaşılan bürokratik gecikmeler, parçalı ihaleler, düşük verimlilik seviyesi ve ihalelerin şeffaf olmaması, pazardaki önemli engeller olarak karşımıza çıkmaktadır.

Malezya hükümetinin devlet alımlarındaki politikası, yerel endüstriyi teşvik etme, yerel şirketler için yeni olanaklar sağlama, döviz akışını ülke içinde tutma ve Malezya'nın ihracat kapasitesini artırma yönündedir. Uluslararası yatırımlara, sadece yerel kaynakların yeterli olmadığı alanlarda yönelinmektedir. Yerel ihaleler için uluslararası yatırımcılar yalnızca Bumiputra koşulunu sağladıkları takdirde kabul edilmektedir.

Malezya, DTÖ'nün kamu alımları anlaşmasını imza etmemiştir. Yabancı yatırımların teşvik edildiği öncelikli sektörler, yerel kaynaklara yönelik endüstrilerdir. Malezya Hükümeti kamu alımlarında sistemi yerli firmalara öncelik tanıyacak şekilde düzenlenmiştir. Altyapı yatırımlarında Malezyalı yerli bir firma ile ortaklık şarttır. Yabancı firmalar kamu ihalelerine Maliye Bakanlığına kayıtlı iseler ve ortaklık payları %30'dan az ise katılabilmektedirler.

Malezya hükümeti artan nüfus için 2020 yılına kadar 28 milyon yerleşim yeri ve bu bağlamda 2006-10 yılları içerisinde 710.000 konut sağlamayı planlamakta olup, hızlı ve daha iyi ev koşulları sağlamak amacı ile yerinde prefabrikasyon ve montaj yöntemlerini benimsemiştir. **Construction Industry Development Board (CIDB)** bu alanda 5 temel teknoloji benimsemiş ve bu teknolojilerin kullanılmasını teşvik etmektedir. Bu teknolojiler, Pre-cast Concrete Framing, Panel and Box Systems, gibi “Endüstriyel Yapı Sistemleri (IBS)”, “Steel Formwork Systems”, “Steel Framing Systems”, “Prefabricated Timber Framing Systems” ve “Block Work System” dir.

Malezya’da konut projeleri önemli olmakla birlikte, ekonomik krizden çıkış kapısı olarak görülen sektörde, alt yapı yatırımları ve ekonomik kalkınma bölgelerindeki⁴ projelerin tekrar hayata geçirilmesi Müteahhitlik ve yapı sektöründe farklı fırsatları aralamaktadır.

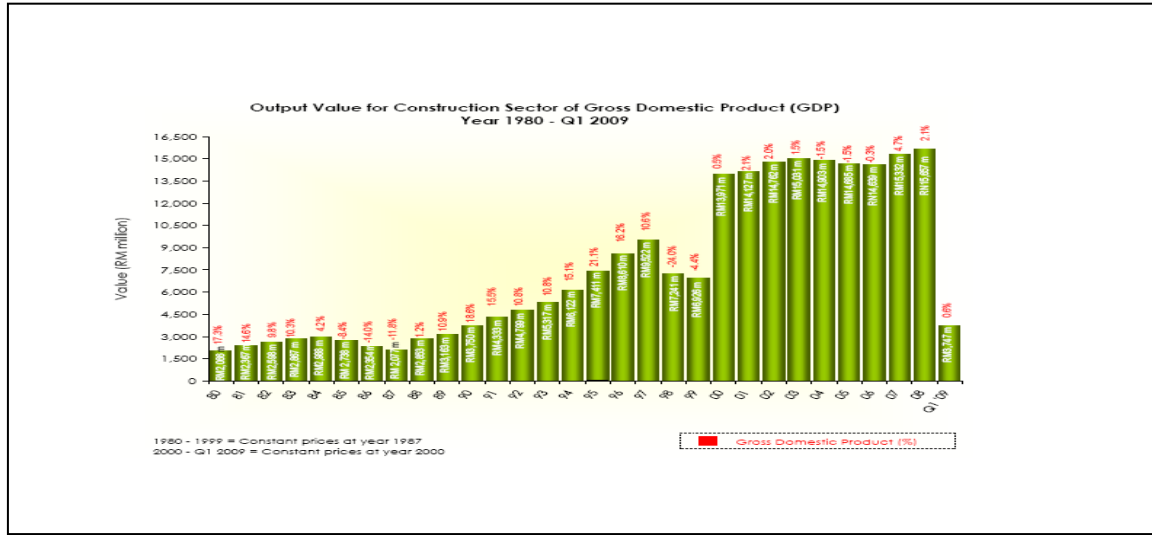
2.2. Ülkenin Müteahhitlik Sektörünün Gelişimi

1997/98 resesyon dönemine kadar hızlı bir genişleme görülen müteahhitlik ve yapı sektöründe, Asya krizi ile birlikte ciddi daralmalar yaşanmıştır. 2000 yılına kadar süren küçülme, çoğunlukla hükümet desteği ile aşılmıştır. Ancak, 2003 ve 2004 yıllarında hükümet projelerinin bitmesi nedeniyle sektörde 2006 yılı dahil gerilemeler yaşanmasına engel olunamamıştır.

Müteahhitlik ve yapı sektöründe, hükümetin 2006-2010 yılları arasında açıklamış olduğu projeler ile birlikte, 2007 yılından sonra bir canlılık hissedilmeye başlanmış olup, 2012 ve 2013 yıllarında sırasıyla %18.5 ve %10.9 oranlarında büyüme yaşanmıştır.

³ Kuala Lumpur’a yakın konumda ve Selangor eyaletine bağlı olan bölge.

⁴ Ekonomik Kalkınma Koridorları, ekonomik büyümeyi hızlandırmak ve bölgesel gelir farklılıklarını indirmek adına Malezya yarımadasının Kuzey, Güney ve Doğu bölgeleri ile Sabah ve Sarawak eyaletlerinde yer alan bölgelerden oluşmaktadır.

Kaynak: CIDB

Hükümet tarafından, 2008 yılında GSYİH'ye katkısı %3 olan müteahhitlik ve yapı sektörüne ilişkin olarak global ekonomik krizi en hafif düzeyde atlatmak üzere, bir takım projeler açıklanmıştır.

Bu bağlamda, 2008 yılı Kasım ayında açıklanan 7 Milyar RM (2,1 Milyar dolar) değerindeki I. Teşvik Paketinde müteahhitlik sektörüne yapılması öngörülen 4 Milyar RM (1,18 Milyar dolar) ile 2009 yılı Mart ayında açıklanan 60 Milyar RM (17 Milyar dolar)'lık II. Teşvik Paketinde ise 25,5 Milyar RM (7,3 Milyar dolar)'lık bölümün müteahhitlik sektörüne tahsis edileceği açıklanmıştır.

Malezya inşaat sektörü krize rağmen 2009 yılında tüm alt sektörlerde güçlü bir büyüme göstermiş ve %5,7'lik büyüme oranını yakalamıştır. Bu büyüme 9. Malezya Planı çerçevesindeki inşaatla ilgili faaliyetlerin yürütülmesi ve krize karşı uygulanan mali tedbir paketleri sayesinde yıl boyunca devam etmiştir.

2010 yılının ilk çeyreğinde inşaat sektörü güçlü bir şekilde %8,7 oranında büyümüştür. İkinci Mali Tedbir Paketi ve 9. Malezya Planı çerçevesindeki inşaatla ilgili projelerin uygulanması bu büyümeye yardımcı olmuştur. Yol iyileştirmeleri, okul ve kamu binalarının onarılması, iki raylı demiryolu projesi, ikinci Penang köprüsü ve yeni düşük maliyetli taşıma terminali gibi projeler bu kapsamdadır. Konut sektörü de tüketici ilgisinin artması ve düşük faiz oranları sayesinde genişlemeye devam etmiştir. İnşaat sektörünün beklentilerin üzerinde büyümesinin ana sebebi, alt yapı yatırımları için yapılan kamu harcamalarının büyük bir artış göstermesidir.

Malezya'nın inşaat sektöründe büyüme görülmesine rağmen proje değerlerinde bir azalma görülmektedir. 2010 yılının ilk çeyreğinde sadece 656 projeye onay verilmiştir ki, bu durum 2009 yılının aynı dönemindeki 1247 projeye göre %47,4 oranında bir azalmayı göstermektedir. Değer olarak bakılırsa 2009 yılının ilk çeyreğinde toplam proje değerleri 4,4 milyar dolar (14,2 milyar RM) iken 2010 yılının ilk çeyreğinde bu rakam sadece 1,9 milyar dolar (6,3 milyar RM) düzeyinde gerçekleşmiştir.

2009 yılının son çeyreğinden (494 proje 1,4 milyar dolar) itibaren kamuya ait projelerde de gerileme meydana gelmiş ve 2010 yılının ilk çeyreğinde sadece 500 milyon dolar değerindeki 194 proje gerçekleştirilmiştir.

2010 yılında küresel ekonomi yavaş yavaş toparlanma eğilimi içine girerken Malezya ekonomisi daha hızlı bir toparlanma göstermektedir. 2010 yılının ilk çeyreğinde %10,1 büyüyen Malezya ikinci çeyrekte %8,9 büyümüştür. Malezya inşaat sektörü de 2010 yılında %6 oranında bir büyüme gerçekleştirmiştir. 2011 yılında ise inşaat sektörü %4,6 büyümüştür. 2012 yılında büyüme

oranı 1995 yılındaki %21.1'lik orandan sonra rekor bir seviyede artarak % 18.5 olarak kaydedilmiştir.

2013 yılında %10.9 büyüyen sektörde, 2014 yılında da Ekonomik Dönüşüm Programı kapsamında MRT, LRT gibi altyapı projelerindeki hızlanmaya bağlı olarak %10-11'lik bir artış beklenmektedir.

Tablo: Malezya İnşaat Sanayi Verileri

	2008a	2009a	2010b	2011b	2012b	2013b	2014b
İnşaat Sanayi (milyarRM)	16.41	16.48	17.23	17.99	18.95	19.92	21.04
İnşaat Sanayi (milyar \$)	4.92	4.68	5.28	5.62	5.53	5.65	6.05
İnşaat Sanayi Büyümesi (%)	-2.23	-0.19	2.51	1.08	2.28	2.30	3.30
GSYİH içinde İnşaat Sanayinin Payı(%)	2.35	2.38	2.30	2.23	2.15	2.08	2.04
Toplam Sermaye Yatırımı (milyarRM)	155.8	148.8	162.9	181.3	199.6	217.5	235.6
Toplam Sermaye Yatırımı (milyar\$)	46.72	42.25	49.92	56.66	58.29	61.71	67.8
GSYİH içinde Toplam Sermaye Yatırımı(%)	22.31	21.45	21.79	22.45	22.70	22.67	22.8
Kişi Başına Toplam Sermaye Yatırımı(\$)	1,685	1,492	1,729	1,924	1,943	2,021	2,181
Reel Sermaye Yatırım Büyümesi(%)	0.77	-5.52	5.77	7.86	7.00	6.00	6.4
Hükümet Yatırımları (milyarRM)	45.64	52.59	55.79	61.61	67.42	74.00	81.2
Hükümet Yatırımları (milyar\$)	13.68	14.93	17.10	19.25	19.69	20.99	23.4
Toplam Harcamalar İçinde Hükümet Yatırımları(%)	23.36	23.41	23.43	23.45	23.48	23.50	23.5
İnşaat Sanayi İşgücü(1000 kişi)	926	917	926	939	952	963	976
İnşaat Sanayi İşgücü Değişimi (%)	0.14	-0.99	0.98	1.40	1.33	1.20	1.34
Toplam İşgücü (1000 kişi)	10,803	11,076	11,357	11,644	11,939	12,242	12,552
Toplam İşgücü İçinde İnşaat Sanayi Çalışanlarının Payı (%)	8.57	8.28	8.15	8.06	7.97	7.87	7.78

a: Business monitor International Ltd tahmini / b: Business monitor International Ltd öngörüsü

Kaynak: Business Monitor International Ltd

2.2.1. Müteahhitlik Sektörü Hakkında Veriler

Aralık 2013 itibari ile gerçekleştirilen projelerin müteahhit kategorisine göre miktar ve değerleri aşağıda sunulmaktadır.

Aralık 2013 İtibariyle Gerçekleştirilen Projelerin Müteahhitlik Kategorisine Göre Miktar ve Değeri											
Tarih	Müteahhitlik Kategorisi	Toplam Proje Sayısı	Toplam Değer (M RM)	Yerli Muteahhitler				Yabancı Muteahhitler			
				Hükümet Projeleri		Özel Sektör Projeleri		Hükümet Projeleri		Özel Sektör Projeleri	
				Sayı	Değer (M RM)	Sayı	Değer (M RM)	Sayı	Değer (M RM)	Sayı	Değer (M RM)
2011	Toplam	5,555	77,270.09	1,514	17,045.23	3,956	48,120.14	6	1,610.74	79	10,493.98
	Klasik Müteahhitlik ve yapı Tarzı	5,408	73,188.21	1,455	15,939.06	3,876	47,198.02	5	627.49	72	9,423.64
	Dizayn & İnşa	100	3,420.71	50	938.6	45	512.71	1	983.25	4	986.15
	Anahtar Teslim	39	571.27	9	167.57	27	319.51	-	-	3	84.19
	Yap-İşlet-Devret	2	13.96	-	-	2	13.96	-	-	-	-
	Mühendislik, Tedarik, İnşa ve Hizmete Sokma		75.94	-	-	6	75.94	-	-	-	-
2012	Toplam	5,451	91,582.59	1,422	13,880.72	3,944	69,771.18	2	168.93	83	7,761.76
	Klasik Müteahhitlik ve yapı Tarzı	5,164	6,480.45	1,325	11,472.30	3,770	67,729.08	2	168.93	67	7,110.14
	Dizayn & İnşa	172	3,015.98	77	1,706.21	83	889.65	-	-	12	420.12

	Anahtar Teslim	59	1,581.71	11	610,51	45	762,63	-	-	3	208,47
	Yap-İşlet-Devret	29	149.73	4	17.42	25	232,31	-	-	-	-
	Mühendislik, Tedarik, İnşa ve Hizmete Sokma	27	254.72	5	74.28	21	157.41	-	-	1	23,03
2013	Toplam	5,985	92,304.06	1,481	19,915.09	4,423	62,451.30	0	0.00	81	9,937.67
	Klasik Müteahhitlik ve yapı Tarzı	5,717	76,063.25	1,377	14,466.88	4,269	57,777.11	-	-	71	3,819.26
	Dizayn & İnşa	156	4,248.63	77	2,807.54	74	1,105.20	-	-	5	335.89
	Anahtar Teslim	69	11,434.28	18	2,615.88	47	3,053.77	-	-	4	5,764.63
	Yap-İşlet-Devret	21	87.00	6	10.43	15	76.57	-	-	-	-
	Mühendislik, Tedarik, İnşa ve Hizmete Sokma	22	470.90	3	14.36	18	438.65	-	-	1	17.89

Kaynak: CIDB

Müteahhitlik kategorisine göre gerçekleştirilen projeler çoğunlukla, klasik inşaat tarzındadır. Yabancı müteahhitlerin doğrudan almış olduğu ihalele miktarı ise sınırlıdır. Müteahhitlik projelerinin son üç yılda miktar olarak %75-80, değer olarak %85-90'ı yeni projeler olup, geri kalan kısım yenileme, genişletme, koruma, tamir etme gibi işçilik tiplerini kapsar⁵.

Malezya Müteahhitlik ve Yapı Sektöründe Gerçekleştirilmiş Olan Projelerin Proje Kategorilerine Göre Miktar ve Değerleri ⁶											
Tarih	Proje Kategorisi	Toplam Proje Sayısı	Toplam Değer (M RM)	Yerli Muteahhitler				Yabancı Muteahhitler			
				Hükümet Projeleri		Özel Sektör Projeleri		Hükümet Projeleri		Özel Sektör Projeleri	
				Sayı	Değer (M RM)	Sayı	Değer (M RM)	Sayı	Değer (M RM)	Sayı	Değer (M RM)
2011	Toplam	5,555	77,270.06	1,514	17,045.22	3,956	48,120.14	6	1,610.73	79	10,493.97
	Konut	1,567	18,721.12	101	744.01	1,461	17,135.04	-	-	5	842.07
	Konut dışı	1,931	29,021.85	223	2,178.66	1,646	23,520.52	-	-	62	3,322.67
	Sosyal tesis	616	4,901.68	422	2,938.30	191	1,954.06	-	-	3	9.32
	Altyapı	1,441	24,625.41	768	11,184.25	658	5,510.52	6	1,610.73	9	6,319.91
2012	Toplam	5,451	91,582.61	1,422	13,880.73	3,944	69,771.17	2	168.93	83	7,761.78
	Konut	1,530	22,661.10	134	1,057.42	1,385	21,204.53	-	-	11	399.15
	Konut dışı	1,862	26,958.65	235	2,609.93	1,570	21,899.61	2	168.93	55	2,280.18
	Sosyal tesis	644	4,992.02	472	2,828.73	171	2,161.23	-	-	1	2.06
	Altyapı	1,415	36,970.84	581	7,384.65	818	24,505.80	-	-	16	5,080.39
2013	Toplam	5,985	92,304.06	1,481	19,915.09	4,423	62,451.30	0	0.00	81	9,937.67
	Konut	1,636	27,693.99	88	1,830.99	1,538	25,645.76	-	-	10	217.24
	Konut dışı	2,266	38,741.75	275	4,842.16	1,940	25,436.26	-	-	51	8,463.33
	Sosyal tesis	540	7,050.97	373	4,431.10	165	2,441.41	-	-	2	178.40
	Altyapı	1,543	18,817.34	745	8,810.84	780	8,927.80	-	-	18	1,078.70

Kaynak: CIDB

Konut Projelerinin %30 u düşük, %40 ı orta ve %30 u yüksek maliyeti içeren konut tipleridir. Malezya'da genel olarak hali hazırda beton temelli, kolon ve kiriş tipi yapılar kullanılmaktadır. Son

⁵ İşçilik tipleri 2.18 ve 2.19 nolu tablolar <https://www.cidb.gov.my/cidbv3/images/pdf/buletin/bhg%202.pdf>

⁶ Proje kategorilerinin hangi müteahhitlik alanından yapıldığına <https://www.cidb.gov.my/cidbv3/images/pdf/buletin/bhg%202.pdf> sayfasındaki 2.14 nolu tablodan inceleme imkanı bulunmaktadır.

üç yılda alınan projelerin, %62-65'i yapı iken, %27-30'u teknik müşavirlik ve %3-5'i ise elektrik ve mekanik projelerin tamamlanması şeklindedir.⁷

Yabancı müteahhit firmalar, devlet ihalelerinde alt yapı yatırımlarında, özel ihalelerde ise alış veriş gibi konut dışı alanlarda yer almakta olup, bu projelerin büyük çoğunluğu yeni proje iş tipidir.

2.3. Malezyalı Müteahhit Firmaların Yurtdışında Aldıkları İhaleler ile Malezya'daki Yabancı Müteahhitler

Malezya'da iş yapacak firmalar CIDB'ye kayıtlı olmak zorundadır. Yerel firmaların ihale kapasitesi ve ödenmiş sermayelerine göre farklı derecelendirmeleri bulunmaktadır. Önemli ihaleleri ancak G7 şartına haiz firmalar alabilirler. Malezya'da 2013 yılında toplam olarak 66,672 CIDB'ye kayıtlı müteahhit firma bulunmakta olup, 5,332 adeti 750.000 RM üzerinde ödenmiş sermayesi olan ve büyük nitelikli projelerde ihale alabilecek niteliktedir. Bu firmaların büyük bölümü Klang vadisi denen Kuala Lumpur ve Klang arasındaki bölgede yerleşiktir.⁸

Malezya Müteahhitlik Sektörü Geliştirme Odası (CIDB) Müteahhitlik Kayıt Kriterleri:

Sınıf	İhale Kapasitesi	Ödenmiş / Net Sermaye (Rm)	Personel Teknik Gerekliği	Kayıt Ücreti 1 Yıl (Rm)	İşlem Ücreti (Rm)
G7	Limitsiz	750,000.00	1 Grup A & 1 Grup B (Her ikisi de en az 5 yıllık deneyimli olacak) veya 2 adet A Grup (1'i en az 5 yıllık deneyimli olacak).	1400	50
G6	10 Milyondan Az	500,000.00	1 Grup A & 1 Grup B (Her ikisi de en az 3 yıllık deneyimli olacak)	1,000.00	
G5	5 Milyondan Az	250,000.00	1 Grup A & 1 Grup B (Her ikisi de en az 5 yıllık deneyimli olacak)	700.00	
G4	3 Milyondan Az	150,000.00	1 Grup B	350.00	
G3	1 Milyondan Az	50,000.00	Müteahhitlik ve yapı veya ilgili alanlarda sertifikası veya deneyimi olacak	150.00	
G2	500,000.00' Den Az	25,000.00	Müteahhitlik ve yapı veya ilgili alanlarda sertifikası veya deneyimi olacak	80	
G1	200,000.00' Den Az	5,000.00	Müteahhitlik ve yapı veya ilgili alanlarda sertifikası veya deneyimi olacak	20	

Kaynak: CIDB

2010 yılı Aralık ayında, Malezya ve Hindistan arasında, Hindistan'daki otobanların inşaatı ve yönetimi alanında bir mutabakat zaptı imzalandı. Buna göre, Malezyalı inşaat firmaları yıllık 7000 km uzunluğundaki otobanların inşaatı ile ilgili yüksek inemdeki projelere katılma önceliğine sahip oldular.

2.3.1. Malezyalı Müteahhit Firmaların Yurtdışında Aldıkları İhaleler

31 Aralık 2013 itibarıyla, 131 adet Malezyalı müteahhitlik şirketi tarafından 50 ülkede toplam 29.7 Milyar ABD Doları değerinde 703 proje alınmıştır. 703 projenin 619 adedi tamamlanmış ve 63 adedi de devam etmektedir. Projelerin gerçekleştirildiği ülkelerin başında Tayland, Endonezya, Vietnam ve Brunei gibi ASEAN ülkelerinin yanı sıra Libya, Katar, Suudi

⁷ Tablo 2.16 <https://www.cidb.gov.my/cidbv3/images/pdf/buletin/bhg%202.pdf>

⁸ <https://www.cidb.gov.my/cidbv3/images/pdf/buletin/bhg%201.pdf>

Arabistan, Dubai ve İran gibi Ortadoğu ülkeleri gelmektedir. Malezyalı müteahhitlerin yurtdışında gerçekleştirdiği projelerin miktar ve değerleri aşağıda gösterilmektedir.⁹

Toplam proje	Durum	Proje Değeri (Milyon Ringgit)	Proje Değeri (Milyon Dolar)
619	Tamamlandı	63,589.11	21,334.06
63	Devam Ediyor	23,703.50	7,335.64
21	Muhtelif	3,537.77	1,030.64
703		90,830.38	29,700.34

Kaynak: CIDB

2010 – 2013 yılları arasında Malezyalı müteahhitler tarafından yurt dışında alınan ihalelere ilişkin tablo aşağıda sunulmaktadır. 2010-2013 yıllarında 13 ülkede toplam 42 proje alınmıştır. Alınan projeler arasında, bina, yol, otoban, demir yolu ve köprüler, petrol ve gaz, su ve elektrik, liman ve havayolu, ve kalkınma projeleri bulunmaktadır.

Malezyalı Müteahhitlerin Yurtdışında Kazandığı Projelerin Miktar ve Değerleri (*10)								
Ülke	2010		2011		2012		2013	
	Sayı	Değer (Milyon RM)	Sayı	Değer (Milyon RM)	Sayı	Değer (Milyon RM)	Sayı	Değer (Milyon RM)
Toplam	24	3,963.87	9	3,974.79	4	640	5	1,537.86
ASEAN Ülkeleri	12	1,582.94	2	1,186.50	-	-	2	93.70
Hindistan	3	247.07	2	261.44	-	-	-	-
Orta Doğu	4	2,057.72	1	59.06	4	640	2	1,360.00
Afrika	0	0.00	-	0.00	-	-	-	-
Diğer	5	76.14	4	2,467.26	-	-	1	84.16

Kaynak: CIDB

(*10) Değerler geç bildirimine göre değişiklik gösterebilir

Malezyalı müteahhitler yurt dışında konut projelerine imza atmalarının yanı sıra enerji, karayolu ve demiryolu projeleri gibi alanlarda da ihale almayı başarmışlardır. 1986 yılından bu yana yapılan incelemede ülkemize yönelik olarak Malezyalı müteahhit firmaların herhangi bir iş aldığı CIDB kayıtlarında görülmemiştir¹¹. Ancak, Malezya Havayolları Şirketi (Malaysia Airports Holdings Berhad - MAHB)'nin Limak Grup ve GMR Grup (Hindistan) ile gerçekleştirmiş olduğu konsorsiyum İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı yeni terminal inşaatını almıştır.

Diğer taraftan, CIDB, Malezyalı müteahhit firmaların yurt dışında aldıkları ihaleleri resmi sayfasından ücretsiz olarak yayınlamaktadır¹². Türk firmalarının bu sayfadan istihbaratı bilgi olarak yararlanmasında fayda görülmektedir.

2.3.2. Malezya'nın bölgelere göre yurt dışı proje dağılımı

Malezyalı müteahhitler tarafından 1986 yılından itibaren bölgelere göre alınan projelerin miktar ve değerleri aşağıda gösterilmiştir.

Bölge	Toplam Proje	Proje Değeri (Milyon Ringgit)	Proje Değeri (Milyon Dolar*)
-------	--------------	-------------------------------	------------------------------

⁹ <http://apps.cidb.gov.my/international/>

¹⁰ Tablo 3.1 <https://www.cidb.gov.my/cidbv3/images/pdf/buletin/bhg%203.pdf>

¹¹ 3.2 nolu Tablo'da Malezyalı firmaların hangi ülkelerde hangi alanlarda iş alındığı bilgisine ulaşılabilir. <https://www.cidb.gov.my/cidbv3/images/pdf/buletin/bhg%203.pdf>

¹² <http://apps.cidb.gov.my/international/>

South Asia Continent	134	19,378.33	6,113.56
Middle East	154	36,829.26	1,3538.31
ASEAN	254	15,496.35	4,525.71
Africa	39	5,850.13	1,672.92
Others	122	1,3276.3	3,849.84

Kaynak: CIDB¹³

2.3.3. Malezya'daki Yabancı Müteahhitler

Malezya'da 2000 yılından bu yana iş alan yabancı firma sayısı 1,061 olup, 95.5 Milyar RM değerindeki proje yabancı firmalar tarafından alınmıştır.

Malezya'da proje bazında iş alan başlıca ülkeler ise Japonya (594), Almanya (111), Singapur (84), G Kore (47), Hong Kong (49), Çin (27) ve Avustralya (26)'dır. Ancak, proje değeri bazında sıralama farklılık arz etmekte olup, Japonya, Almanya, G Kore ve Çin menşeli firmaların pazara hakim olduğu görülmektedir.

	Firma Sayısı	Proje Sayısı	Proje Toplam Değerleri (RM)
Japan	117	594	44,577,391,961.98
Switzerland	5	15	12,168,684,547.67
German	39	111	11,566,463,565.02
China	16	27	5,266,362,104.66
Brazil	1	1	4,600,000,000.00
India	3	4	3,982,750,000.00
Korea	31	47	2,714,943,791.65
France	16	18	2,326,512,308.90
Netherland	3	4	1,445,218,590.00
United States Of America	9	9	1,318,535,396.82
Austria	2	2	1,284,068,845.72
Singapura	56	84	1,178,641,463.53
Australia	12	26	523,375,329.10
Argentina	2	2	485,923,238.00
Norway	1	1	460,367,029.00
Holland	2	3	264,896,161.00
Denmark	5	7	204,076,083.07
United Arab Emirates	1	1	194,018,823.00
United Kingdom	6	14	190,056,096.00
Hong Kong	4	49	181,724,769.81
Taiwan	7	12	157,181,000.00
Filipina	1	1	110,300,000.00
Britain	3	6	103,953,669.43
South Africa	1	2	96,067,664.50
Sweden	4	12	66,010,778.08
Canada	2	2	40,893,841.13
Portugal	1	1	24,272,303.00

¹³ <http://apps.cidb.gov.my/international/segment.aspx>

Indonesia	1	2	23,406,099.64
Croatia	1	1	18,588,366.79
England	1	1	7,700,000.00
Thailand	1	1	6,299,652.00
Bangladesh	1	1	3,495,000.00
Toplam Proje	355	1061	95,592,178,479.50

Ircon International Ltd ünvanlı Hint firması, 3,45 Milyar RM'lik Seremban ve Gemas arasındaki Demir yolu projesini, Balfour Beatty Ansalsdo System Jv Sdn İngiliz ortak girişim grubu ise 1,7 Milyar RM'lik Ipoh-Padang Besar arasında elektrik hatlı demir yolu projesini, Sapuraacergy Sdn Bhd Norveç firması ise 2,9 Milyar RM lik boru hattı projesini almış olup, bahse konu projeler 2008 yıllarında başlamış ve devam eden projelerdir.

2.4. Ülkede Mütahhitlik Sektörüne İlişkin 2014 Yılı Beklentileri

Malezya mütahhitlik ve yapı sektöründe iyileşme hala devam etmektedir. 2011 yılında sektörün büyüme hızında hafif bir düşüklük olmasına rağmen (%4.6) 2012 yılında mütahhitlik ve yapı sektörü rekor seviyede %18.5 oranında büyümüştür. 2013 yılında da %10.9 oranında büyüme göstermiştir. 2014 yılında da benzer bir büyüme yaşanacağı beklenmektedir. Büyüme hızındaki artışın nedenleri arasında ülkenin İslami finans aracılığıyla özel finansman alanında gösterdiği başarı ile temel altyapı projelerindeki ana aşamaların bitirilmiş olması gösterilmektedir. Mütahhitlik sektörü, 2014 yılında da Hükümet tarafından ön plana alınan sektörlerden biri olacaktır.

Mütahhitlik sektöründeki büyümeyi tetikleme düşünülen temel gelişmeler şunlardır:

Malezya altyapı yatırımlarının finansmanını başarılı bir şekilde İslami tahvil arz (**sukuk**) ederek gerçekleştirmektedir. Ocak 2012'de, Malezyalı paralı yol işleticisi PLUS Expressway İslami tahvil ihalesini 9.9 milyar \$'dan kapatmıştır. Bu ihale, 5 paralı yol imtiyazının satınalma ve sermaye harcamalarının finansmanında kullanılmıştır ve şu ana kadar dünyanın en yüksek İslami tahvil arzı olarak kayıtlara geçmiştir. İslami finanstaki gelişmeler Hükümetin açıkladığı Ekonomik Dönüşüm Programının finansmanında "sukuk"un büyük bir rol oynayacağı aşikardır. Şöyle ki, Şubat 2012'de Hükümet en büyük projelerden biri olan Kuala Lumpur'daki MRT Hızlı Toplu Taşıma Projesi (156 km) için sukuk ihracını 9,9 milyar \$'a çıkaracaklarını açıklamıştır.

Şubat 2012'de Büyük Kuala Lumpur MRT projesi ile sorumlu bulunan devlet şirketi MRT Şirketi (Mass Rapid Transit Corporation) projenin ilk kısmı ile ilgili detaylı paket listesi duyurmuştur. Liste toplam 90 adet paketten oluşmaktadır. Bunların arasından 19 paketin (tren yolları ve istasyonlar) ihale aşamalarının yürütülmesi ve tamamlanması işlemlerinin 2012 yılında gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. MRT projesine 2012 yılında başlanması ve 2016 yılında tamamlanması beklenmektedir. Ahmad Zaki ve IJM firmaları V5 ve V6 paketlerinin ana mütahhidi olarak seçilmişlerdir.

Yine Şubat ayında, hükümet, ülkenin batı kıyısında Banting ile Taiping arasında 316 km'lik otoyol inşaatı için 2.3 milyar \$'ın onaylandığını duyurmuştur. West Coast Expressway firması ihale sürecinden ve projenin 2013 yılında tamamlanmasından sorumlu olacaktır.

1000MW'lık Tanjung Bin kömürle yanan Enerji santrali inşası MMC firmasına bağlı olan Malakoff firmasının başında bulunduğu bir konsorsiyuma (Fransa'dan Alstom ve Malezya'dan Mudajaya ve Eversendai firmaları) verilmiştir. Johor'da bulunan projenin değeri 1.5 milyar \$'dır ve Mart 2016'da operasyonlara başlanması beklenmektedir.¹⁴

¹⁴ Business Monitor International Ltd.

Malezya ile Singapur arasında stratejik öneme haiz projeler üzerinde çalışılmaktadır. Her iki ülkenin Başbakanı tarafından Şubat 2013'te açıklanan işbirliği projeleri şunlardır:

-2020 yılında tamamlanacak hızlı tren (2.62 milyar USD) ile başkent Kuala Lumpur'dan Singapura ulaşım 90 dakikaya inecektir.

-Malezya ve Singapur arasında 3'üncü bir karayolu yapımı konusunda anlaşma sağlanmış ve bu konuda fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

-Johor Bahru Danga körfezinde CapitaLand yerleşim merkezi (2.62 milyar USD) için ortak projeler geliştirilecektir.

2.4.1. Malezya Altyapı Yatırımları SWOT Analizi

Güçlü Yönler:

- Küçük istisnalar dışında inşaat firmaları için rekabetçi yapı.
- Politika devamlılığı ve yabancılar için istikrarlı genel yatırım çerçevesi.
- Düşük enflasyon ve istikrarlı döviz kuru.
- Büyük ölçüde sağlıklı finans sektörü ve İslami tahvil (suku) alanında dünya liderliği.

Zayıf Yönler:

- Önümüzdeki beş yıllık dönemde çok sınırlı inşaat sektörü büyüme potansiyeli.
- Sözleşmelerin uygulanabilirliğinin zayıf olması.
- Bumiputra¹⁵ firmalarına uygulanan pozitif ayrımcılık.

Fırsatlar:

- Hükümetin Eylül 2010 tarihinde açıkladığı 10 yıllık ve 444 milyar \$ değerindeki Ekonomik Dönüşüm Programında altyapı yatırımlarına verilen önemin vurgulanması.
- Enerji sektöründe önemli yatırımlar hedeflenmiştir. Sarawak eyaletinde 12 adet hidroelektrik santrali yapılması planlanmıştır.
- Malezya, küresel ekonomideki iyileşmeden daha hızlı bir toparlanma göstermektedir.

Tehditler:

- Küresel ekonomideki ikinci bir daralma olasılığı.
- Endonezya ve Vietnam gibi diğer pazarların çekiliği. (her ne kadar Malezya iş ortamı bakımından karşılaştırmalı üstünlüğü fazla olsa da uzun dönemdeki potansiyel kazanımların düşük olacağı yönünde bir görüş hakimdir.)

2.5. Müteahhitlik Sektörünü Destekleyici Politikalar ve Projeler

Müteahhitlik ve yapı sektörüne ilişkin destekleyici politikalar, dokuzuncu ve onuncu kalkınma planlarında bulunabileceği gibi açıklanan teşvik paketleri ve ekonomik kalkınma koridorlarına yönelik açıklanan politikalar ile her yılın ekim ayında açıklanan bir sonraki yılın bütçesi, gelecek projelere yönelik önemli bir bilgi kaynağı teşkil edebilmektedir.

2.5.1. Dokuzuncu Kalkınma Planı (2006-2010)

¹⁵ 'Bumiputra' toprak sahibi demektir. Malezya devleti tarafından ülkeye sonradan göç eden Çinli ve Hintliler haricindeki Malay, Orang Asli ve Sabah - Sarawak eyaletindeki vatandaşlara yönelik pozitif ayrımcılığı ifade eder.

III. Endüstriyel Master Planı kapsamında hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planı¹⁶, ülkenin ekonomide dış ticarete olan bağımlılığını, iç tüketimin ve yatırımların artırılması yoluyla azaltmayı hedeflemektedir. Hükümet, bu çerçevede, özel sektörün yatırımlarını artırmasını ve yeni gelişim alanlarına öncülük yaparak ekonomik gelişmede liderlik yapmasını istemekte, iç yatırımların geliştirilmesine önem vermektedir. Hükümet, özellikle tarım, biyoteknoloji, turizm, sağlık ve İslami finans hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yerel girişimcileri teşvik etmekte olup, 2006-2010 dokuzuncu kalkınma planı çerçevesinde müteahhitlik ve yapı sektörüne ilişkin bir takım kararlar da alınmıştır.

2008 yılı haziran ayı sonunda yapılan gözden geçirme ile plan çerçevesinde, 30 Milyar RM (yaklaşık 9.3 Milyar \$) ilave tahsisatta bulunulması kararlaştırılmıştır. Tahsis edilecek 10 Milyar RM, beş bölgesel kalkınma koridoru projesine, 2 Milyar RM Sabah ve Sarawak eyaletlerinin kalkınmasına, 3 Milyar RM gıda güvenliğine, 3 Milyar RM stratejik yatırım fonuna, 2 Milyar RM kırsal altyapı yatırımlarına, 2 Milyar RM demiryolu projelerine, 1.6 Milyar RM toplu taşımaya, 1 Milyar RM iskan projelerine, 500 Milyon RM yüksek etkili eğitim fonuna ayrılmıştır. Rakamın bir kısmı, artan maliyetlerin karşılanması için kullanılacaktır.

2.5.2. Birinci Teşvik Paketi (5 Kasım 2008)

2009 Nisan ayında Başbakanlık koltuğuna oturan dönemin Malezya Başbakan Yardımcısı ve Maliye Bakanı Datuk Seri Najib Tun Razak, krizin halk üzerindeki ekonomik yükünün azaltılarak ve özel sektörün güveni pekiştirilerek ekonomik canlanmanın sağlanması amacıyla hazırlanan Birinci Ekonomik Teşvik Paketi'ni 5 Kasım'da açıklamıştır. Paketin kaynağı, akaryakıt teşviklerinin azalmasıyla sağlanan 7 Milyar RM (yaklaşık 2,1 Milyar Dolar)'den oluşmakta olup, 4 Milyar RM (1,18 Milyar dolar) lik kısmı müteahhitlik ve yapı sektörüne ilişkindir.

Anılan teşvik paketi ile sektöre tahsis edilecek alanlar aşağıda gösterilmektedir.

I. Teşvik Paketinde Tahsis Edilen Kaynaklar ve İş Fırsatları¹⁷

Müteahhitlik İşleri	Değeri (RM)
25 bin düşük ve orta maliyetli konut inşaatı	1.2 Milyar
Polis ve silahlı kuvvetlerin tesislerinin yenilenmesi	500 Milyon
Kamu Refahının Sürdürülmesine Yönelik Projeler ve Basit Alt Yapı Proj.	600 Milyon
Şehir ve kırsal ve tarımsal alanlardaki yol, okul ve hastanelerin iyileştirmesi	1 Milyar
Hızlı İnternet Ulaşımının Uygulamaya Konması	400 Milyon
Hayata geçirilememiş Diğer Projelerin Uygulamaya Alınması	1 Milyar

2.5.3. İkinci Teşvik Paketi (Mart 2009)

¹⁶ <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/content/construction-opportunities-in-the-9th-malaysia-plan>

¹⁷ Paket, ayrıca; özel sektör yatırımlarını cazip hale getirmek için 1,5 Milyar RM lik bir fon oluşturmuştur. Ekonomik paket, yabancılar tarafından 500 Bin RM ve üzeri değerdeki gayrimenkullerin ticari amaçla kullanılmak üzere alımlarında Yabancı Yatırım Komitesi'nin onayının artık aranmamasını öngörmektedir. Kamu çalışanlarına sağlanan konut kredilerinin geri ödeme süresinin 25 yıldan 30 yıla çıkarılması ve ikincil pazardan gayri menkul alımı için verilen hükümet kredilerinde rütbe veya sınıf ayrımı gözetilmemesi gibi bir takım önlemler de anılan pakette yer almaktadır.

Paket, müteahhitlik, yapı ve üretim sektörü için çimento, demir ve çelik üzerindeki ithalat vergisinin %10 azaltılması, nitelikli işçilerin çalışma izinlerinin işveren yerine doğrudan işçi adına düzenlenmesi gibi bürokratik ve maliyet azaltıcı etkileri de içinde barındırmaktadır.

Küresel krizin derinleşmesi, Malezya hükümetini Mart ayında ikinci bir teşvik paketi açıklamak durumunda bırakmıştır.

Malezya Hükümeti, Merkez Bankasının sahip olduğu yüksek rezervin vermiş olduğu güven ile 60 Milyar Ringitlik (17 milyar ABD Doları) ikinci ekonomik teşvik paketini 2009 ve 2010 yıllarını kapsayacak şekilde uygulamaya almıştır. Söz konusu paket, GSYİH'nın yüzde 9'una tekabül etmektedir. Paketin, temel olarak; işsizliğin azaltılması, vatandaşlar üzerindeki ekonomik yükün hafifletilmesi, özel sektörün desteklenmesi ve uzun vadeli kapasitenin artırılması alanlarında kullanılacağı açıklanmıştır. 60 Milyar RM (17 Milyar dolar) değerindeki II. Teşvik Paketinde 25,5 Milyar RM (7,3 Milyar dolar) nın müteahhitlik sektörüne tahsis edilmesi öngörülmektedir.

II. Teşvik paketinde sektöre tahsis edilecek kaynakların kullanılacağı alanlar aşağıda yer almakta olup, uzun vadeli kapasitenin artırılması alanındaki projeler, takip edilmesinde yarar olduğunu düşündüğümüz projelerdir.

II. Teşvik Paketinde Tahsis Edilen Kaynaklar ve İş Fırsatları¹⁸

Müteahhitlik İşleri	Değeri (RM)
<u>İşsizliğin Azaltılması ve Yeni İş Fırsatlarının Yaratılması</u>	
1. Establish 22 JobsMalaysia Centres and upgrade 109 existing centres.	RM 700 M
<u>Vatandaşlar Üzerindeki Ekonomik Yükün Hafifletilmesi</u>	
2. Building of Rumah Mesra Rakyat by Syarikat Perumahan Negara Berhad (SPNB)	RM 200 M
3. Accelerate implementation of projects under the Ninth Malaysia Plan	RM 8.4 B
4. Repair and maintain drains and roads, and improve the surroundings of public flats to ensure more comfortable living conditions.	RM 200 M
5. Undertake renovation, maintenance and repairs of welfare homes, fire and rescue stations and quarters, as well as public toilets.	RM 150 M
6. Build and improve facilities in 752 schools, particularly in rural areas, particularly in Sabah and Sarawak.	RM 1.95 B
7. Increase the coverage of electricity and water supply in rural areas, particularly in Sabah and Sarawak.	RM 230 M
8. Construction of rural roads.	RM 350 M
9. Implementation of Public Infrastructures Maintenance [<i>Penyelenggaraan Infrastruktur Awam(PLA)</i>] and Basic Infrastructures Projects [<i>Projek Infrastruktur Asas(PLAS) programmes</i>]	RM 500 M
10. Provide Infrastructures in Sabah and Sarawak - Expansion of Sibu Airport - Deepening works of Miri's Port - Repair and improve infrastructure damaged by floods - Upgrading of Schools - Construction of Lawas Traing Centre - Construction of Kota Samarahan Industrial Estate - Upgrading of tourism facilities in Sabah - Building of Giatmara Centres - Building of Kota Kinabalu Electricity Transmission System - Upgrading of Roads - Upgrading of Schools - Upgrading of replacement of bridges.	RM 1.2 B

¹⁸ Paket, ayrıca; özel sektör yatırımlarını cazip hale getirmek için 1,5 Milyar RM lik bir fon oluşturulmuştur. Ekonomik paket, yabancılar tarafından 500 Bin RM ve üzeri değerdeki gayrimenkullerin ticari amaçla kullanılmak üzere alımlarında Yabancı Yatırım Komitesi'nin onayının artık aranmamasını öngörmektedir. Kamu çalışanlarına sağlanan konut kredilerinin geri ödeme süresinin 25 yıldan 30 yıla çıkarılması ve ikincil pazardan gayri menkul alımı için verilen hükümet kredilerinde rütbe veya sınıf ayrımı gözetilmemesi gibi bir takım önlemlerde anılan pakette yer almaktadır.

Paket, Müteahhitlik ve yapı ve üretim sektörü için çimento, demir ve çelik üzerindeki ithalat vergisi %10 azaltılması, nitelikli işçilerin çalışma izinlerinin işveren yerine doğrudan işçi adına düzenlenmesi gibi bürokratik ve maliyet azaltıcı etkileri de içinde barındırmaktadır.

11. Improve the facilities of daycare centres for the elderly, strengthen the management of women shelter homes and increase facilities for children centres.	RM 20 M**
Özel Sektörün Desteklenmesi	
12. Upgrade infrastructures in tourists spots, diversify tourism products	RM 200 M
Uzun Vadeli Kapasitenin Artırılması	
13. Improve broadband infrastructure in the country	RM 3 B
14. Building infrastructure, hotels, theme parks as well as universities	RM 1.7 B
15. Construction of LCCT at KLIA	RM 2 B
16. Expansion of Pulau Pinang Airport	RM 250 M
17. Construction of Broadband Community Centres as well as the provision of basic telephony services in districts of rural areas by the Commissions of Communications and Multimedia Malaysia.	RM 2.4 B
18. Construction of Sky Bridges and covered walkways between buildings, especially in Golden Triangle, Kuala Lumpur.	
19. Assistance for the implementation of projects through FFI and public-private partnerships.	RM 100 M
-Infrastructure for Tg Agas Industrial Park	RM 2 B
-Biotechnology Cluster in Iskandar Malaysia	
-Improve the traffic infrastructure around KL Sentral	
-GLCs will Establish 10 not-for-profit private schools under CSR Commitment	
** Construction activities are part of the allocation	

2.5.4. Ekonomik Kalkınma Koridorları

Ekonomik Kalkınma Koridorları, ekonomik büyümeyi hızlandırmak ve bölgesel gelir farklılıklarını azaltmak adına Malezya yarımadasının kuzey, güney ve doğu bölgeleri ile Sabah ve Sarawak eyaletlerinde kurulan 5 bölgeden oluşmaktadır. Aşağıdaki tabloda kalkınma koridorları ve projelendirilmiş yatırım alanları ile bu alanlarda teşvik edilen sektörlere yer verilmektedir.

5 Ekonomik Kalkınma Koridoruna İlişkin Proje Değerlerine Ait Tablo

No	Kalkınma Koridoru	Projelendirilmiş Yatırımlar ve Zaman	Odak Sektörler
1	Iskandar Malaysia www.iskandarmalaysia.com.my	RM 382 B 2006-2025 (19 yıl)	1. Elektrik ve Elektronik 2. Petrokimya ve Oleo Kimyasal Ürünler 3. Gıda ve Tarımsal İşleme 4. Lojistik ve ilgili Sekt 5. Turizm 6. Sağlık Hizmetleri 7. Eğitim Hizmetleri 8. Finansal Hizmetler 9. ICT ve Yaratıcı Endüstriler
2	Northern Corridor Economic Region (NCER) www.ncer.com.my	RM 178 B 2007-2025 (18 yıl)	1. Tarım 2. İmalat 3. Turizm
3	East Coast Economic Region (ECER) www.ecerdc.com/ecerdc/	RM 112 B 2008-2020 (12 yıl)	1. Turizm 2. Petrol ve Doğal Gaz ile Petrokimya 3. İmalat 4. Tarım 5. Eğitim
4	Sarawak Corridor of Renewable Energy (SCORE) www.sarawakscore.com.my/	RM 334 B 2008-2030 (22 yıl)	1. Endüstriler 2. Enerji 3. Fiziksel Altyapı

			4. İnsan Kaynakları 5. Kurumsal Altyapı
5	Sabah Development Corridor (SDC)	RM 105 B 2008-2026 (16 yıl)	1. Tarım 2. İmalat 3. Turizm 4. Lojistik

2.5.5. Onuncu Kalkınma Planı (2011-2015)

2011 – 2015 yıllarını kapsayacak olan 10. Malezya Kalkınma Planının teması; “Ekonomik Refah ve Sosyal Adaletle Doğru” olarak belirlenmiştir.

2011 – 2015 yılları arasında dünya ekonomisinde %4.5 büyüme beklenirken bu büyüme yükselen pazarlarda ve gelişmekte olan ekonomiler ile ileri kalkınmış ülkelerde sırasıyla %6.6 ve %2.4 beklenmektedir. 10 uncu Kalkınma Planı ile verimlilik, rekabet ve inovasyonu teşvik eden bir ortam yaratılarak, yıllık ortalama %6’lık büyüme ve 38,845 RM’lık kişi başına düşen gelir hedeflenirken, istihdamın %2.4 artarak 13.2 Milyon kişiye yükselmesi, işsizliğin ise %3.1 seviyesine gerilemesi beklenmektedir. Hali hazırda istihdam edilen işgücünün sadece %28 lik bölümü kalifiyeli işgücünü oluşturmaktadır. Program ile 2015 yılında bu oranın %33 e, 2020 yılında ise %50 seviyesine kadar çıkarılması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda, büyümeyi sürekli kılmak için verimliliği, rekabetçi ve yenilikçiliği destekleyecek bir iş ortamının yaratılması için gerekli alt yapının yaratılması, katma değeri yüksek ürün ve hizmetlerin üretimi ile ortaya çıkan refahın sosyal adalete uygun bir şekilde topluma yansıtılmasını amaçlayan 10 uncu Kalkınma Planı, 10 ana başlıktan oluşmaktadır. Bunlar;

1. İçte teşvik edici, dışarıya karşı ise farkındalık yaratıcı politikalar izlemek,
2. Ülkenin çeşitliliğini uluslararası platformlarda avantaja dönüştürmek,
3. Uzmanlaşma ile yüksek gelirli milletler seviyesine ulaşmak,
4. Üretkenlik kaynaklı büyüme ve yeniliklerin önünü açmak (verimlilik ve yenilikçilik),
5. Yetenekli işgücünü yetiştirmek, cezbetmek ve elde tutmak,
6. Fırsat eşitliği sağlamak, güçsüzü korumak,
7. Büyüme ve gelişmeye odaklanmak,
8. Verimli ve akılcı kurulmuş ortaklıkları desteklemek,
9. Doğal kaynakları verimli bir şekilde değerlendirmek,
10. Hükümeti rekabet edebilir bir kuruma dönüştürmektir.

10. Kalkınma Planı, 5 adet stratejik atılımı içermektedir. Bunlar:

- Bir devlet filozofisi ve yaklaşımı tasarlayıp, Malezya’nın ulusal ana çözüm alanları (national key result areas) metodolojisi ışığında dönüşümünü sağlamak,
- Ekonomik büyümeyi cesaretlendirecek bir iş ortamı yaratmak,
- Sosyo-ekonomik gelişim dahilinde ilerlemek,
- Dünyanın ilk yetenek merkezini geliştirmek,
- Hayat kalitesini yükseltecek bir ekonomik ve sosyal çevre kurmak olarak sıralanmaktadır.

Öte yandan, Kalkınma Planında üzerinde durulan inşaat projelerinin başında Kuantan ve Kuala Terengganu şehirlerini bağlayan Doğu Yakası Otobanı (East Coast Expressway¹⁹) gelmektedir. Projenin toplam maliyeti 3.7 Milyar RM (1.1 Milyar dolar)’dır. Kuala Lumpur’un güneyinde bulunan Gemas şehrin ülkenin en güneyi olan Johor Bahru şehrine bağlayacak olan çift raylı elektrikli trenyolu projesinin değerinin ise 8 Milyar RM (2.4 Milyar dolar) olması

¹⁹ www.ecerdc.com.my

beklenmektedir. Ayrıca, yeşil teknoloji kullanılarak Kuala Lumpur’da bir atık değerlendirme tesisi inşa edilmesi ve bu tesisin ülkenin diğer bölgelerine de tanıtılması planda yer almaktadır.

2.5.6. 2011 Yılı Bütçesi

Başbakan tarafından 15 Ekim 2010 tarihinde açıklanan 2011 yılı bütçesinde, yıllık bütçenin 162.8 Milyar RM’lik bölümü işletme harcamalarına, 49.2 Milyar RM’lik bölümü ise kalkınma harcamalarına ayrılmıştır.

Hükümetin 2011 yılı bütçesi ile desteğini artıracak alanlar; araştırma ve geliştirme, hizmetler sektörü –özellikle turizm, enformasyon ve iletişim sistemleri, helal endüstrisi, finans ve İslami bankacılık–, tarım sektörü, inşaat sektörü, yeşil teknoloji, kalifiye insan kaynakları, bankacılık ve finansal sektör, yolsuzlukla savaş, bölgesel kalkınma koridorları, suç önleme ve kırsal alan geliştirme projeleri olacaktır.

Hükümetin Mart ayında açıklamış olduğu “Ekonomik Dönüşüm Paketi” ve Haziran ayında açıkladığı “10 uncu Kalkınma Planı”nda vurgu yapılan Ulusal Ana Ekonomik Aktiviteler (12 sektör)’e 1,3 Trilyon RM düzeyinde yatırım yapılması ve 3,3 milyon ilave iş gücünün yaratılması planlanmaktadır. 10 uncu Malezya Kalkınma Planı kapsamında, Kamu ve Özel Sektör Ortaklık Projeleri’nden bir bölümü özel sektörün 12,5 Milyar RM’lik yatırımı ile gerçekleştirilecektir. Bunun yanında, altı adet Ulusal Ana Sonuç Aktiviteleri için 9.5 Milyar RM, Ulusal Ana Ekonomik Aktiviteleri bünyesindeki 12 proje için 6 Milyar RM ayrılmıştır.

2011 yılında yapılması planlanan Devlet-Özel Sektör Ortaklığı kapsamındaki inşaat ve diğer önemli projelerden önemli olan bazıları aşağıdaki şekildedir:

- 5 Milyar RM değerinde, 100 katlı bir kuleyi de içeren ve 2020 yılında tamamlanması planlanan Warisan Merdeka projesi;
- Ampang-Cheras-Pandan Otobanı, Guthrie-Damansara Ekspres Yolu, Damansara-Petaling Jaya Otobanı, Batı Sahili-Banting-Taiping Otobanı, Sungai Dua-Juru Otobanı ve Paroi-Senawang-KLIA Otobanı;
- Kuala Lumpur’un Uluslararası Finansal Bölgesi (KL International Financial District - KLIFD) olması için hükümet tarafından özel teşvik paketlerinin yatırımcılara sağlanması;
- Toplu hızlı taşımacılık (The Mass Rapid Transit) projesininin 2011 yılında başlaması ve 40 milyar RM’lik özel sektör yatırımı ile 2020 yılına kadar sonuçlandırılması;
- Artan elektrik talebini karşılamak için Sabah eyaletinde 300 Megavatlık tesis kurulması;
- Kuantan’da, Uluslararası İslam Üniversitesi Hastanesi, Kadın ve Çocuk Hastanesi, ve Kuala Lumpur’da Sağlık Araştırma Enstitüsü inşası,
- 2 Milyar RM’lik bir özel sektör yatırımı olarak, Akademik Sağlık Merkezi’nin kurulması.
- Palm yağı sektörünü tekrar canlandırmak amacı ile yaşlı palm ağaçlarının, yüksek kaliteli klonları ile değiştirilmesi için 297 Milyon RM ayrılmıştır. Palm sektöründeki yerel margarin üreticilerini desteklemek amacı ile 127 Milyon RM’lik bir bütçe ayrılmıştır.
- Petrol, gaz ve enerji sanayilerini güçlendirmek amacı ile 6 Milyar RM’lik bir bütçe özel sektör yatırımlarına ayrılmıştır.
- Devlet destekleri için toplam 14.7 Milyar RM ayrılmıştır.
- 10. Malezya Kalkınma Planı’ndaki projelerin tamamlanması için 22 Milyar RM ayrılmıştır.
- Petronas’ın, 3 Milyar değerinde olan tekrar gazlaştırma projesi Melaka eyaletinde 2012 yılında faaliyete başlayacaktır.
- Penang ve Kedah eyaletinin Kulim şehrinde yapılacak yüksek değer yaratan yatırımlar için 857 Milyon RM ayrılmıştır.
- Malezya Teknoloji Kalkınma Kurumu’na, şirket kuruluşu için alınan kredilerin geri ödemeleri ile ilgili olarak, ödemelerin firma gelir elde etmeye başladıktan sonra yapılmasını sağlamak amacı ile 100 Milyon RM’lik bir bütçe ayrılmıştır.

- Bumiputra Emlak Güven Kurumu’na, İslami bir Bumiputra Emlak Güven Programı yürütmesi için 1 Milyar dolar ayrılmıştır.
- Koridor ve bölgesel kalkınmaya altyapı desteği için 850 Milyon RM ayrılmıştır.
- İskender Malezya Kalkınma Projesi için 339 Milyon RM ayrılmıştır.
- Araştırma-geliştirme ve ticarileştirme çalışmaları için toplam 411 Milyon RM ayrılmıştır.
- Özel İcat Birimi için 71 Milyon RM ayrılmıştır.

2011 yılında özel sektör yatırımlarının %12.5 büyüyerek, 86 milyar Ringgit olması beklenmektedir.

2011 Yılı Bütçesi'nde Açıklanan Müteahhitlik Projeleri		
<i><u>Strateji ve Uygulama</u></i>	<i><u>Müteahhitlik Proje Fırsatları</u></i>	<i><u>Yaklaşık Değeri</u></i> <i><u>(Milyar RM)</u></i>
Özel Sektör Yatırımlarını Canlı Tutmak		
Public-Private Partnership (PPP) Initiative	PPP Project (RM 12.5 b through Private Investment) Facilitation Fund: - Highways - Combined-Cycle Gas Power Plant in Kimanis, Sabah - International Islamic University Malaysia Teaching University in Kuantan, Pahang - Women and Children's Hospital, and Integrated Health Research Institute Complex in Kuala Lumpur - Academic Medical Centre (RM 2 b through private investment)	13.50
High-Impact Strategic Development	Mass Rapid Transit (MRT) in Greater KL (Klang Valley) from 2011 to 2020 Development of the Malaysia Rubber Board land in Sungai Buloh from 2011 to 2025 Warisan Merdeka, an integrated development project Permodalan Nasional Berhad (PNB) from - The project will retain Stadium Merdeka and Stadium Negara - A 100-storey tower (expected to be completed by 2015)	40.00* 10.00* 5.00*
Propelling Oil, Gas and Energy Industry	Oil Field and Services and Equipment Centre in Johor (expected to be completed in 2020 with RM 6 b through private investment)	6.00*
Invigorating Agriculture Sector	Develop large-scale integrated Aquaculture Zones in Pitas, Sungai Telaga and Sungai Padas in Sabah and Batang Ai in Sarawak Upgrade drainage and irrigation system in Muda Agriculture Development Area (MADA), Kedah and other areas Basic infrastructure for high-value agriculture activities, which includes swiftlet nests, aquaculture, seaweeds, ornamental fish, herbs and spices A diagnostic lab for Agriculture College in Kubang Pasu International Centre for Crops of the Future in Semenyih, Selangor	0.252 0.235* 0.135 0.070 0.0157
Energising Tourism Industry	Facilitate construction of hotels and resorts in remote areas Construct several shaded walkaways in KLCC-Bukit Bintang vicinity Develop an integrated eco-nature resort in Sabah by Nexus Karambunai from 2011	0.085 0.05 3.00
Corridor and Regional Development	Iskandar Malaysia: - Construction of highways - Develop housing areas	0.339

	- Providing and improving public transportation services North Corridor Economic Region (NCER): - Agricultural Products Processing Centre - Tourism Infrastructure - Biotechnology Incubator Centre East Coast Economic Region (ECER): - Industrial Parks - Water Treatment Plants - Development of tourist areas - Redevelopment of Pahang Tenggara Development Authority and Jengka Region Development Authority areas Sarawak Corridor of Renewable Energy (SCORE) - Facilities, includes telecommunication, water supplies, airport and roads and halal food industrial parks Sabah Development Corridor (SDC) - Palm industry cluster projects - Agro-industrial precinct and integrated farming centre	0.133 0.178 0.093 0.110
İnsan Kaynakları Gelişimine Yoğunlaşmak		
Expanding Access to Quality Education	Build and upgrade schools, hostels, facilities and equipment	6.4*
Strengthening Early Education	Construction of second phase of Sekolah PERMATA Pintar School Complex and 32 PERMATA Children Centres (PAPN)	0.111*
Strengthening Primary and Secondary Education	Develop religious schools, Chinese-type schools, Tamil national schools , missionary schools and Government-assisted schools nationwide	0.250
Ulusun Yaşam Kalitesini Yükseltmek		
Assisting the Less Fortunate	Intervention centre for the homeless	
Increase House Ownership	300 housing units under Projek Bantuan Perumahan Bandar , 79,000 housing units under Projek Perumahan Rakyat and 8,000 housing units under Projek Bantuan Rumah Sewa	0.568
Enhancing Quality of Life of Rural Population	Build and upgrade rural roads in Sabah and Sarawak Build and upgrade rural roads in Peninsular Malaysia Provide water and electricity supply in Sabah Provide water and electricity supply in Sarawak Provide water and electricity supply in Peninsular Malaysia	2.10 0.696 1.50 1.20 0.556

	Construction and repair of 12,000 houses, particularly in Sabah and Sarawak	0.300
Easing Burden of the Rakyat	Upgrade and modernise facilities under the Retail Shop Transformation Programme (TUKAR), Automative Workshop and Community Market projects Projects under Projek Penyelenggaraan Aset Awam (PIA/PIAS), such as repairing and upgrading public amenities, drains, drainages, small bridges and rewiring, construction of agriculture and kampung roads	0.730 0.500
Expanding Public Health Services	Construction of new hospitals	15.2*
Preservation of Environment	Environment Preservation projects, includes implementing the River of Life Programme	1.9
<u>2011 yılı bütçesinin tam metni için: www.treasury.gov.my</u>		

Kaynak: CIDB

2.5.7. 2012 Yılı Bütçesi

Başbakan tarafından 07 Ekim 2011 yılında açıklanan 2012 yılı bütçesinde müteahhitlik sektörüyle ilgili;

2012 yılının 10'uncu Kalkınma Planı altında İkinci Rolling Planın uygulanmasının ilk yılı olduğu, anılan plana 2012 ve 2013 yıllarına eşit şekilde toplam 98.4 milyar RM (49.2+49.2) bütçe ayrıldığı, buna ilişkin temel projelerin;

- Gemas-Johor Bahru çiftyaylı tren projesi,
- Lebuhraya Pantai Timur Jabor-Kuala Terengganu, Lebuhraya Pantai Barat Banting-Taiping, Lebuhraya Segamat-Tangkak and Lebuhraya Central Spine ve Kota Marudu-Ranadai yollarının yapımı,
- Sungai Besi Kuala Lumpur Hava üssünün yenilenmesi

Olacağı,

Yukarıda bahsi geçen bölgesel ve ekonomik koridorların gelişiminin hızlandırılması için 978 milyon RM para ayrıldığı,

2012 yılında 6 milyar RM değerindeki toplam projelerin yürütülmesi için Özel Teşvik Paketi uygulanacağı,

Özel fon yoluyla okulların yenilenmesi, bakımı ve inşaaası için 1 milyar RM kaynak ayrıldığı,

Kırsal gelişim projesi için 5 milyar RM kaynak tahsis edileceği, bu miktarın 1.8 milyar RM'sinin Kırsal Yol Projesine (2,749 km), 2.1 milyar RM'nin temiz su kaynaklarının erişiminin genişletilmesine ve geri kalan miktarın Sabah ve Sarawak'taki kırsal yerleşimlere elektrik sağlanmasına yönelik olduğu,

Kırsal Dönüşüm Projesi kapsamında, Hükümet tarafından köprü, aydınlatma, su gideri ve çok amaçlı kullanıma açık binalar için 1 milyar RM sağlanacağı,

Hususları yer almaktadır.

2.5.8. 2013 Yılı Bütçesi²⁰

Başbakan ve Maliye Bakanı Najib Tun Razak tarafından 28 Eylül 2012 tarihinde Malezya'nın 13'üncü genel seçim öncesi 2013 yılı bütçesi açıklanmış olup, sözkonusu bütçenin, harcamaların özenli ve bütçe açığını azaltan bir temelde halkın yaşam standartlarının yükseltmeye, sürdürülebilir ekonomik büyümeye odaklanmış, halka daha iyi hizmetler sunmayı ve halkın kalkınmaya yönelik proje ve programlardan en yüksek seviyede istifade etmesini taahhüt eden, güçlü, gelişmiş ve yüksek gelirli bir ekonomi çalışmalarını vurgulayan bir bütçe olduğu belirtilmiştir.

Başbakan, Malezya Meclisi'nde yaptığı açıklamada, 2013 yılı bütçesi için 2012 yılına göre %8.1 artış ile 251.6 Milyar RM tahsis edildiğini belirtmiştir.

Bütçenin 201.9 Milyar RM'lik bölümü işletme harcamalarına, 49.7 Milyar RM'lik bölümü ise kalkınma harcamalarına ayrılmıştır.

²⁰ <http://www.musavirlikler.gov.tr/upload/PTM/MALEZYA%202013%20B%C3%9CT%C3%87E.pdf>

Kalkınma harcamaları altında ise, 30 Milyar RM reel sektör (altyapı, sanayi, tarım ve kırsal kalkınma) için, 11.1 Milyar RM hizmet sektörü için (eğitim ve öğretim, sağlık, refah, konut ve toplumsal kalkınma), 4.6 Milyar RM güvenlik sektörü için, 2 Milyar RM genel idare için ve 2 Milyar RM ihtiyat akçesi olarak ayrılmıştır.

2.5.9. 2014 Yılı Bütçesi²¹

Başbakan ve Maliye Bakanı Najib Tun Razak tarafından 25 Ekim 2013 tarihinde Malezya'nın 13'üncü Genel seçimleri sonrası 2014 yılı bütçesi açıklanmış olup, söz konusu bütçe ülkenin zenginleştirilmesi ve halkın refahının artırılması gayesiyle, yüksek hızda büyümenin sürdürülmesi ve bütçe açıklarının azaltılması şeklinde formüle edildiği ifade edilmiştir.

2014 bütçesi "Ekonomik Esnekliği Arttırma, Dönüşümü Hızlandırma ve Vaatleri Yerine Getirme" teması altında 5 temel başlıkta açıklanmıştır.

1. Ekonomik aktiviteleri canlandırmak,
2. Mali Yönetimi güçlendirmek,
3. İnsan kaynaklarında ilerleme kaydetmek,
4. Kentsel ve kırsal gelişimi desteklemek,
5. Refah seviyesini arttırmak.

Başbakan Parlamento'da yaptığı açıklamada, 2014 yılı bütçesi için 2013 yılına göre %5 artış ile 264.2 Milyar RM tahsis edildiğini belirtmiştir. Bütçenin 217.7 Milyar RM'lik bölümü İşletme harcamalarına, 46.5 milyar RM'lik bölümü ise kalkınma harcamalarına ayrılmıştır.

İşletme harcamaları altında, 63.6 milyar RM maaş ödemeleri, 36.6 milyar RM arz ve hizmetler, 114.5 milyar RM sabit masraflar ve ödenekler, 1.4 milyar RM mülk alımları ve 1.5 milyar RM diğer masraflar için ayrılmıştır.

Kalkınma harcamaları altında ise, 29 Milyar RM reel sektör, 10.5 Milyar RM hizmetler sektörü (eğitim ve öğretim, sağlık, refah, konut ve toplumsal kalkınma), 3.9 Milyar RM güvenlik sektörü, 1.1 Milyar RM genel idare giderleri ve 2 Milyar RM de ihtiyat akçesi olarak ayrılmıştır.

2.6. Ülkede Kısa ve Orta Vadede Uluslararası İhaleye Çıkan ve Çıkacak Olan Önemli Projeler

Yukarıda yer alan kaynaklar dışında, CIDB²², Master Builders Association Malaysia (MBAM)²³ ve Business Monitor²⁴ kaynakları ile elde edilen bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

MBAM'ın basın ve diğer resmi kanallar yolu ile toplayarak üyelerine açıkladığı projeler ve bu projelerle yakından ilgilenen firmalara ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

²¹ <http://www.musavirlikler.gov.tr/upload/PTM/MALEZYA%202014%20BÜTÇE.pdf>

²² www.cidb.gov.my

²³ www.mbam.org.my

²⁴ www.businessmonitor.com

Başlık	Projeler	Değer (Milyar RM)	Mod	Projeyi Alan ve Potansiyel Kurum
Trenyolu, Monorail, LRT	Cifrayli trenyolu projesi (Northern, Ipoh-Padang Besar)	12	PFI	MMC-Gamuda
	Cifrayli trenyolu projesi (southern, Seremban-Johor Bahru)	7		IRCON International, IJM Corp
	KL-JB Bullet Tren	11	PFI	YTL Corp
	KL LRT hattının genişletilmesi ve 40km'lik yeni LRT hattı	10	Devlet fonlu	Scomi Engineering, UEM Builders
	Johor Bahru Monorail – Phase 1	1.3	PFI	Jalur Mudra
	Penang Monorail	1.2	Devlet fonlu	MRCB, Melewar Group, Scomi Engineering, MMC
	Sentul-Batu Caves double tracking	0.6	Devlet fonlu	YTL Corp
Su	Pahang-Selangor su transfer tunel isleri (44.6km)	3	Devlet (JBIC kredi)	Gamuda, IJM Corp, UEM Builders, Ranhill
	Pahang-Selangor su transfer – Langat 2 su arıtma tesisi and dağıtım sistemi	5	PFI	Kump Perangsang Selangor (KPS)
	9 Mastır Plan su altyapısı ve ilgili isler	7.2	Devlet fonlu	Gamuda, IJM Corp, WCT Engineering, Loh & Loh, Salcon
Karayolu ve Kopruler	East Coast Karayolu - Phase 2	3	Devlet fonlu	MTD Construction, Ahmad Zaki Resources, TSR Capital
	West Coast Karayolu	3	Ozelleştirme	Konsortium LPB
	Penang İkinci Kopru (Batu Maung-Batu Kawan, 23km)	3	Ozelleştirme	China Harbour Engineering Co (CHEC) – UEM Construction (51:49)
	Penang Outer Ring Road	1.5	Ozelleştirme	
	South Klang Valley Karayolu	1.1	PFI	SKVE Holdings
	Eastern Dispersal Link, Johor	1	Ozelleştirme	MRCB
	Lebuhraya Kaseh	0.8	Ozelleştirme	Lebuhraya Kajang Seremban
Digerleri	Penang Global City Centre	18	Ozel	Abad Naluri
	Bakun undersea cable & overhead transmission	9	PFI	Sime Darby as project owner, MRCB as main contractor
	Johor flood mitigation	3.7	Devlet fonlu	Potential : Gamuda, IJM Corp, Ranhill
	Penang Sentral Station	2	Devlet fonlu	MRCB
	Bayan Lepas airport expansion	1.2	Devlet fonlu	Gamuda, IJM Corp, WCT Engineering
	River cleaning project (countrywide)	1		Potential : YTL Corp, MRCB
	Sarawak flood mitigation	1.5	Devlet fonlu	Naim Cendera, Hock Seng Lee, Cahya Mata Sarawak
	Flood mitigation in Kedah, Kelantan, Prai and the Klang Valley	1.1	Devlet fonlu	Gamuda, IJM Corp, Ranhill, PECD
	Murum dam and hydro power plant (900 MW), Sarawak	1	Ozel	Sarawak Energy as project owner; Naim Cendera, Hock Seng Lee, Cahya Mata Sarawak as contractors

Petrol ve Gaz	Trans-Peninsular Oil Pipeline	25 (USD7b)	Ozel	Trans-Peninsular Petroleum, PT Tripatra Engineers & Consultants, Ranhill Bhd consortium
	Zon Industri Petroleum Yan, Kedah	15.0-50.0	Ozel	Hijjaz, Pristine, Merapoh Resources, Trans-Peninsular consortium
	Zon Industri Petroleum Kota Perdana, Kedah	10.0-35.0	Ozel	SKS Venture
	Sabah-Sarawak Gas Pipeline	1.7	PETRONAS fonlu	Wah Seong (pipe coating)
	Sabah Oil & Gas Terminal	1	PETRONAS fonlu	
	Independent Centralised Tankage Facilities, Tj Langsat (Johor)	>1.0	Tj Langat Port Devt	Dialog Group
	Asian Petroleum Hub, Tj Bin (Johor)	>1.0	Ozel	KIC Oil & Gas Ltd, Trek Perintis, Seaport Terminal, Teori Selatan consortium Contractors : Muhibbah Engineering, Nam Fatt

Kaynak: MBAM²⁵

Tablo: Malezya'daki Önemli Enerji ve Altyapı Yatırımları

Proje	Proje Değeri (milyon \$)	Firma İsimleri	Zaman Çerçevesi	Durum
Pahang Selangor eyalet içi su transfer projesi	2.600	IJM Corp, Shimizu Corp, Nishimatsu Construction, UEM Builders	2009-2014	Nisan 2010'da inşaat başladı.
Sabah eyaletinde baraj	71	-	-	2010 ilk çeyreğinde proje canlandırıldı.
Bakun Hidroelektrik Barajı	948	WCT Engineering, Siemens Konsorsiyumu	2002-2010	İnşaat devam etmektedir.
Yarımada ile Sarawak arası denizaltı kablo bağlantısı	-	TNB, Sarawak Energy	2009-2018	TNB Ringgit cinsinden kredilerini artırma hedefinde.
HuluTerangganu'da 212MW Güç Santrali	-	TNB, Alstom	-	Ocak 2009'da teklif verildi.
Sabah'ta 300MW doğal gaz santrali	256	Petronas	2009	Kasım 2009'da inşaat başladı.
Sarawak'da Kırsal Kesim Elektrik Ağı (Hibrid rüzgar/güneş enerji santrali dahil)	122	-	-	2009 yılında eyalet hükümeti onay vermiştir.
Kelantan eyaletinde 2 hidroelektrik santrali (700MW)	2.800	TNB	-	Mayıs 2010'da plan ilan edilmiştir.
Borneo'da 3 hidroelektrik santrali	11.000	State Grid Corporation of China,	-	Ocak 2010'da ortak girişim

²⁵ Kaynak: Industry, Media, Aseambankers

http://www.mbam.org.my/mbam/index.php?option=com_content&task=view&id=859&Itemid=411

Miri ve Brunei arasında 40km transmisyon hattı	-	Malaysia Development Berhad Sarawak Energy	2010-	oluşturulmuştur.
B17 Offshore Boruhattı	9	Clough Ltd	2009-	2010 ilk çeyreğinde proje ilan edilmiştir.
				Kontrat imzalanmıştır.

Kaynak: Business Monitor International Ltd

Tablo: Malezya'daki Önemli Taşımacılık Altyapısı Yatırımları

Proje	Proje Değeri (milyon \$)	Firma İsimleri	Zaman Çerçevesi	Durum
Tramvay Ağı, Melaka City	82	MRails International	2010-2014	İnşaat devam ediyor.
Lahad Datu Havaalanı	138,5	-	-	Planlama aşamasında.
Negri Sembilan'da düşük maliyetli kargo havaalanı	461,4	Sime Darby Bhd.	2011	Hükümet tarafından reddedildi.
Kuala Lumpur Uluslararası Havaalanına yeni terminal	540	Malaysia Airports Holdings	2009-2014	Mart 2009'da ilan edildi.
Batı Yakası Otoyolu	872,4	LPB konsorsiyumu	2007-2014	Kasım 2008'de başladı ve devam ediyor.
İkinci Penang Köprüsü	734,4	United Engineers Malaysia	2006-2013	Proje tamamlandı ve köprünün açılışı yapıldı (Mart 2014)
Ipoh ve Padang Besar arası demiryolu hattı	3.400	Gamuda Bhd.	2012	Programda.
Lao Bao-Dong Ha demiryolu	-	Giant Group	-	Bölgesel hükümet onayı bekleniyor.
Hafif Raylı Transit Sistemin Genişletilmesi	2.000	Syarikat Prasarana Negara Berhad	2010-2012	2010 yılında başlayacak.
Gemas-Johor Baharu İkinci Demiryolu Hattı	2.230	China Railway Engineering Corporation, China Railway Telecommunication Centre	-	Kasım 2009'da kontrat imzalandı.
Ülke çapında yük taşıma demiryolu hattı	8.300	Global Rail, China Infraglobe	-	Ekim 2009'da hükümete öneri iletili.
Penang Limanı deniz dibi	89,2	-	2012	North Butterworth

tarama çalışmaları				Konteyner Terminali genişleme çalışmalarının 2010 sonunda bitmesi bekleniyor.
Bintulu Limanı iyileştirmesi	176,5	Bintulu Port Holdings	2009-2010	Plan ilan edildi.

Kaynak: Business Monitor International Ltd

2009 yılının Ekim ayı ile 2010 yılının Şubat ayları arasında verilen en büyük 10 müteahhitlik projesinin detayları aşağıdaki şekildedir:

	Projeyi Alan Müteahhit Firma	Proje Konusu	Değer (Milyon RM)	Proje başlama süresi	Projenin tahmini bitiş süresi
1	Permatang Bakti Sdn Bhd (G7)	28 Katlı Hizmet Binası	403.5	30/10/2009	17/05/2012
2	WCT Berhad (G7)	40 Katlı 2 Hizmet Binası	363.0	01/12/2009	01/01/2011
3	Ahmad Zaki Sdn Bhd (G7)	Çalışma Kompleksi	309.4	16/10/2009	08/05/2012
4	Gadang Engineering (M) Sdn Bhd (Yabancı Şirket)	Yeni LCC Havaalanı Terminalinin bir Kısım	291.2	11/01/2010	18/12/2010
5	Bina Rezeki Sdn Bhd (G7)	Boulevard Plaza	241.3	28/01/2010	31/12/2011
6	Jan De Nul (M) Sdn Bhd (Yabancı Şirket)	Apartman ve Kültür Merkezi	238.6	09/02/2010	31/05/2011
7	M. Z Hakujaya Sdn Bhd (G7)	Yol ve Köprü	226.0	12/11/2009	06/12/2012
8	MMC Engineering & Construction Sdn Bhd	Tanjung Pelapas Port	214.7	19/10/2009	18/05/2010
9	Bina Goodyear Bhd (G7)	377 Dairelik Apartman	193.5	16/10/2009	21/08/2012
10	Zecon Bhd (G7)	Üniversitede Fakülte Binası	182.0	08/10/2009	25/04/2012

Kaynak: CIDB

2.7. Makine, Ekipman ve Kalifiye İşgücü

Malezya, ağır iş makineleri ithalatında, ithalat lisansı uygulamaktadır²⁶. 1996 yıllarında ağır makine ithalatı, Malezya'nın toplam ithalatının %60'ını oluşturmaktaydı. Hükümet, cari işlemler dengesinde bu negatif etkiyi ortadan kaldırmak üzere bu kategorideki ürünlerin ithalat ve satış vergilerini yüksek düzeyde arttırması ile ithalatın önüne geçmeyi başarmıştır. Ancak, Müteahhitlik ve yapı ve madencilik sektörlerinde kullanılan ağır makine ve araçların ithalatı, ülkenin toplam ithalatının %1'ine tekabül etmekte olup, söz konusu durum; altyapı çalışmaları ve Müteahhitlik ve yapı sektöründe sıkıntılar yaratmaktadır.

Öte yandan, müteahhitler, ithalatını yapmak istedikleri makine ve ekipmanlar için model ve markaya bağlı olarak uzun süre beklemek zorunda ve yüksek ithalat vergilerine mağruz kalmaktadırlar. İthal edilen ağır makine ve ekipmanları yerli piyasaya satmak isteyen Malezyalı tedarikçiler ise yüksek ithalat vergileri nedeniyle ürün fiyatlarını arttırmak durumunda kaldıklarından, bir pazar kaybına uğramaktadırlar. Ağır makinelerin ithalatı daha çok Avrupa ve Çin'den gerçekleştirilmektedir.

²⁶ http://www.miti.gov.my/cms/content.jsp?id=com.tms.cms.article.Article_bbb6f0ff-c0a81573-aba0aba0-750fd5e5

Uluslararası Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (Ministry of International Trade and Industry - MITI), sektörden gelen talep üzerine bazı ağır iş makinelerinde ithalat lisansını kaldırmıştır²⁷. Malezya'da proje alan yabancı firmalar, geçici ithalat yolu ile ağır iş makinesi ithal etmek üzere ilgili bakanlık kanalıyla ithalat lisansı alabilir.

Malezya'da yabancı işçi çalıştırma koşullarının kolay olduğunu söylemek mümkün değildir. Kalifiye iş gücü konusunda da bir takım sıkıntılar yaşanmakla birlikte, CIDB bu konuya ilişkin yaşanan sorunları çözmek amacıyla, kar amacı gütmeyen CLAB²⁸ adlı bir organizasyon kurmuş olup, bu kuruluşa üye olan firmalara, doğrudan ihtiyaç duyulan yabancı işçiler tedarik edilmektedir. Ortalama inşaat işçi ve makine operatör ücretleri²⁹ ve alınan vergiler³⁰ ile inşaat malzemeleri fiyatları³¹ hakkında CIDB ve MBAM in web sayfalarından bilgi alma imkanı bulunmaktadır.

2.8. Mühendislik ve Yapı Sektöründe Standartlar ve Endüstriyel Mühendislik ve Yapı Sistemleri (IBS – Industrialized Building Systems)

Malezya'da inşaat sektöründe kullanılan standartlar genel olarak İngiliz standart sistemleri ile benzer nitelik taşımaktadırlar. Bu standartlar Malezya Standartlar Dairesi'nin (DSM) gözetimi altında Uluslararası Standardizasyon Organizasyonu (ISO) ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) kararları temel alınarak geliştirilmiştir. Bu standartlar, Malezya Standartlar ve Endüstriyel Araştırmalar Enstitüsü'nün (SIRIM) sorumluluğu altındadır. Malezya tarafından bu sektörde yer alan standartlara aşağıdaki link yardımı ile ulaşılma imkanı bulunmaktadır.

Link:

http://smsreport.sirim.my/SMSReport/Report_Ctrl?button=View%20Report&ComboRp_t_type=List%20of%20MS%20Published&ComboISC_type=D

Aşağıdaki inşaat malzemelerinin ithal edilmesi halinde belirtilen standartların karşılanması gerekmektedir. Daha fazla bilgi için, www.sirim-qas.com.my ve www.malaysiancertified.com.my adreslerine başvurulmasında yarar vardır.

1. Iron And Steel Product

- a) Cold Reduced Mild Steel Wire for the Reinforcement of Concrete (not plated or coated, whether or not polished) MS 144: 2001
- b) Steel Welded Fabric (netting) Manufactured from Cold Reduced Mild Steel Wires for Reinforcement of Concrete_ MS 145: 2001
- c) Steel Frame Scaffoldings MS 1462: 1999
- d) Steel Wire Ropes and Cables Manufactured from Stranded Wires for Electric Lifts MS ISO 4344: 2008

2. Cement Product

- a) Portland Cement (ordinary and rapid hardening) MS 522: PART 1: 2003
- b) White Portland Cement MS 888: 1991
- c) Sulphate-Resisting Portland Cement MS 1037: 1986
- d) Portland Pulverized Fuel Ash Cement MS 1227: 2003
- e) Portland Blastfurnace Cement MS 1389: 1995
- f) Pozzolanic Pulverised- Fuel Ash Cement MS 1520: 2001

²⁷ http://www.mbam.org.my/mbam/index.php?option=com_content&task=view&id=585&Itemid=387

²⁸ http://www.mbam.org.my/mbam/index.php?option=com_content&task=view&id=646&Itemid=398

²⁹ <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/content/average-daily-wage-rates>

³⁰ http://www.mbam.org.my/mbam/index.php?option=com_content&task=view&id=298&Itemid=332

³¹ <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/information/710>

- g) High Slag Blastfurnace Cement MS 1388: 1995
- h) Masonary Cement MS 794: 1982

3. Ceramic Product

- a) Ceramic Pipes, Conduits, Guttering and Pipe Fittings MS 1061: PART 1: 1999
- b) Unglazed and Glazed Ceramic Tiles MS ISO 13006: 2003

4. Sanitary Fittings Products

- a) Ceramic Wash Basins MS 147: 2001
- b) Ceramic Water Closet Pans without Flushing Cisterns MS 147: 2001 and MS 1522: 2001
- c) Ceramic Water Closet Pans with Flushing Cisterns MS 147: 2001, MS 1522: 2001 and MS 795: 2002
- d) Ceramic Bidets and Urinals (floor or wall mounted) MS 147: 2001
- e) Ceramic Flushing Cisterns (close couple, medium level, high level or concealed) equipped with mechanism. MS 147: 2001 and MS 795: 2002
- f) Ceramic Flushing Cisterns (close couple, medium level, high level or concealed) not equipped with mechanism MS 147: 2001
- g) Plastic Flushing Cisterns (close couple, medium level, high level or concealed) equipped with mechanism MS 795: 2002
- h) Vitreous China Water Closet Pans MS 1522: 2006

Diğer taraftan, Construction Industry Development Board (CIDB) müteahhitlik sektöründe teknolojinin kullanımı, maliyetlerin düşürülmesi ve kalifiye iş gücünü artırmak amacıyla bir takım teknolojilerin kullanılmasını teşvik etmektedir. Bu teknolojiler, Pre-cast Concrete Framing, Panel and Box Systems, gibi “Endüstriyel Yapı Sistemleri (IBS)”, “Steel Fromwok Systems”, “Steel Framing Sysytems”, “Prefabricated Timber Framing Systems” ve “Block Work System” dir.

Bunlardan en önemlisi IBS’tir. IBS, müteahhitlik ve yapı sektöründe prefabrik parçaların kullanımı ile şantiyede yükleme ve montajı içeren teknolojilerdir. Bu teknoloji sayesinde, kalifiye olmayan işgücünün azaltılması, daha az atık yaratılması, daha az Müteahhitlik ve yapı malzemesinin kullanımı, çevre ve şantiye alanının temizliği ve daha iyi kalite kontrolü sağlanmakta ve bunun sonucunda, şantiye alanında daha güvenli ve organize bir çalışma ile yapıların daha kısa sürede tamamlanmasına imkan sunulmaktadır. Malezya’da 5 adet IBS grubu bulunmaktadır.

Hükümet, ekonomik kriz döneminde sektörün performansını yükseltmek adına çeşitli programlar ve teşvikler ile IBS sisteminin kullanımını yaygınlaştırmaktadır. 2007 yılında, bu sistem hakkında sektörün bilgilendirilmesi ve gerekli eğitimlerin sağlanması adına IBS Centre adı altında bir merkez kurulmuş olup, merkez; IBS sistemi için yol haritası çizmekte, endüstride koordinasyonu sağlamakta, hükümetler arası girişimleri ve fonksiyonları geliştirmekte, konunun uzmanları tarafından IBS Malezya standartları ve teknik danışmanlık gibi hizmetler sunmaktadır. Ayrıca, IBS Merkezi, ülkede bu sistemi kullanmak isteyen kurum ve kuruluşların kayıt ve sertifikasyon işlemlerini de gerçekleştirmektedir. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgiye <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/content/150> linkinde ulaşılabilir.

2.9. Lojistik³²

Malezya’da ulaştırma hizmetleri kara, deniz ve hava taşımacılığını içermektedir. Sektörün toplam ihracatı, 2008 yılında %6.5’lik düşüşle 9 Milyar dolara gerilemiştir. İthalat ise 11.3 Milyar dolar ile 2007 yılını takip etmiştir.

³² Lojistik sektörü hakkında ayrıntılı bilgi için: http://www.msialogistics.com/IndProf/MLD/MLD_0910_IP01.pdf

Malezya'nın ulaşım altyapısı, bölgede bulunan diğer ülkelerle karşılaştırıldığında çok daha iyi bir konumdadır. Hükümetin 2006-2010 yıllarını kapsayan dokuzuncu Kalkınma Planı kapsamında da yine altyapıyı geliştirmek adına gerekli yatırımlar yapılmıştır. Malezya'da bugün 7 uluslararası ve 8 iç liman bulunmaktadır. Malezya ticaretinin %95'i de deniz yolu ile bu limanlardan gerçekleştirilmektedir.

Malezya'nın en önemli limanları³³ arasında Port Klang, Penang Port, Johor Port, Tamjung Petepas Port, Kuantan Port, Kemaman Port, Bintulu Port bulunmaktadır.

2008 yılında deniz taşımacılığı alanında gerçekleştirilen ihracat %7.1 artarak, 2.7 Milyar dolara ulaşmıştır. İthalat ise %1.5'lik büyüme ile 9.9 Milyar dolara yükselmiştir. Malezya limanlarına kayıt olan gemi sayısı 2007'ye göre %42 azalarak, 37,769'a gerilemiştir. Klang, Bintulu ve Johor limanları, 2008 yılında en çok ticaret hacmine sahip limanlar olmuşlardır. Malezya limanlarının yük taşıma kapasitesi, 2000 yılından 2005'e kadar %64 artarak 363 Milyon tona çıkmıştır. Ekonomik krizin etkisi ile büyük bir gerileme yaşayan deniz taşımacılığı, 2008 yılında 87.1 Milyon ton, 2009 yılında 74 milyon ton mal taşımıştır.

2008 yılında Malezya havayolları şirketi (MASkargo) tarafından taşınan kargo miktarı, bir önceki yıla göre %80 azalarak, 203.6 Milyon tona gerilemişti. Düşüşün en büyük sebebi uluslararası kargo taşımacılığında görülen ciddi azalma idi. Ancak, Malezya ekonomisindeki hızı toparlanma ile birlikte, hava taşımacılığı sektörü de kriz öncesi döneme dönüş işaretleri vermektedir. Hali hazırda 5 adet Boeing 747 ile taşımacılık yapan MASkargo 2 yeni uçak siparişi verirken; taşımacılık kapasitesini de önümüzdeki 4 yıl içerisinde, yıllık 650,000 tondan 1 milyon tona çıkarmayı hedeflemektedir.

Malezya ile olan dış ticaretimizin ülkemiz aleyhinde seyrediyor olması nedeni ile Türkiye'den yapılan yüklemeler Malezya'dan yapılan yüklemelere göre daha ucuzdur. Örneğin, İstanbul - Port Klang yükleme ücretleri, Port Klang – İstanbul yükleme ücretinin %35 ila 40'ı kadardır.

Yolcu taşıma alanında ise, bölgesel ve yerel seyahatlere olan güçlü talep sayesinde büyüme kaydedilmiştir. Özellikle Asya içerisinde hizmet veren düşük maliyetli taşımacılık ve seyahat şirketleri sayesinde 2007 yılına göre %6.8'lik bir büyüme ile 48.3 Milyon yolcuya Malezya havalimanlarından ulaşım hizmeti sağlanmıştır. Malezya 10. Kalkınma Planı'na göre, 2015 yılı itibariyle, tüm yolcu taşımacılığının %30'unun toplu taşımacılıkla sağlanması hedefleniyor.

Bugün Malezya'da toplam 116 havalimanı bulunmaktadır. Bunlardan Kuala Lumpur, Penang, Langkawi, Kota Kinabalu ve Kuching'de olan 5 tanesi uluslararası yolcu taşımaktadır. Kalan 111 havalimanı ise iç hatlara hizmet vermektedir. Kuala Lumpur Uluslararası Hava Limanı (KLIA) 1998 yılından beri aktiftir ve 2010 yılında 32 Milyon yolcunun ulaşımını sağlamıştır.

Malezya, karayolları ağı ile Asya'nın ulaşım ağı açısından en iyi karayolu sistemine sahip ülkelerinden biridir. 2009 yılı itibariyle ülkede 99,999 km uzunluğunda asfaltlanmış yol bulunmaktadır. 2003 yılındaki asfaltlanmış yol uzunluğu ile karşılaştırıldığında (60,746km), hızlı bir artış olduğu görülmektedir. Asfaltlanmamış yol uzunluğu ise 24,654 km'dir. Karayollarını 1,821 km'lik kısmı otoban ve çevreyolu olarak hizmet vermektedir. 2008 yılının verilerine göre ülkedeki kayıtlı taşıt sayısı 18 Milyondur. Bunların yarısını motorsikletler diğer yarısını da otomobiller oluşturmaktadır.

³³ <http://www.portsworld.com/main/ports.htm>

Ülkedeki demiryolu uzunluğu ise 2,418 km olmaktadır. Demiryolu yük taşımacılığına da verilen önem giderek artmaktadır. 2009 yılında, toplam 5.23 milyon ton yük demiryolları ağı ile taşınmıştır. Yolcu taşımacılığına baktığımızda, Malezya'yı Butterworth'ten Singapur ve Tayland'a bağlayan uluslararası demiryolu hattı da insanların gece gündüz rahat ulaşımını sağlamaktadır. Öte yandan ülkenin en büyük ve işlek uluslararası havalimanı olan Kuala Lumpur Havalimanı (KLIA)'yı şehir merkezine bağlayan ekspres tren, Kuala Lumpur'da şehir içi ulaşım için monoray tren hattı, yerel metro (LRT) ve şehir içi tren (KTM) hatları ile birleşmektedir.

3. TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ

3.1. Ülkenin Teknik Müşavirlik Sektörüne İlişkin Bilgiler

Yol, trenyolu, köprü, tünel, otoyol, liman, su arıtma tesisleri, drenaj, boru hattı gibi diğer su projeleri, elektrik ve güç hatları gibi projeleri içeren teknik müşavirlik sektörü, 2008 yılında %2.3 oranında büyüyerek Müteahhitlik ve yapı sektörüne 18 Milyar RM (5.4 Milyar dolar) veya %40.5'lik katkıda bulunmuştur. 2006 – 2010 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı doğrultusunda gerçekleştirilen projelerin, bu gelişmede payı büyüktür.

Teknik Müşavirlik Sektörü Performansı					
	Değer (Milyon RM)		İnşaat Sektöründeki % Pay		Büyüme %
	2007	2008	2007	2008	2008
Toplam üretim	17,631	18,037	42.95	40.52	2.3
Katma değer	5,804	5,897	42.28	41.2	1.6
İşgücü	148,809	149,757	38.84	33.28	0.61

Kaynak: MBAM

Malezya'da teknik müşavirlik sektörünü bir çatı altında toplayan ve sektör içinde iletişim ve dayanışmayı sağlayarak yenilikleri teşvik eden dernek ACEM (Association of Consulting Engineers Malaysia)'dir. ACEM'in altında 643 teknik müşavirlik hizmeti veren firma bulunmaktadır. Ancak, bu kuruluş MBAM gibi özel sektör temsilcileri tarafından kurulu bir dernek olup, resmi olarak teknik müşavirlik hizmetleri; Professional Services of Development Cooperation (PSDC) altında yürütülmektedir. Anılan kuruluş Çalışma bakanlığının altında CIDB gibi bir ajans olarak göreve yapmakta olup, çeşitli özel dernekler yönetiminde yer almaktadır.

Malezya'da teknik müşavirlik konusunda diğer önemli dernek ve kuruluşlar ise; the Board of Engineers Malaysia, Institution of Engineers Malaysia, Institution of Surveyors Malaysia, Malaysian Institute of Planners, The Board of Architects Malaysia, The Board of Quantity Surveyors Malaysia sayılabilir³⁴.

Malezya'da mühendisler, The Board of Engineers Malaysia'ya (www.bem.org.my) kayıtlı olmak zorundadır. Ancak, yabancı mühendisler yerel mühendis firmalar ile iş başına (job to job) çalışacaklarsa kayıtlı olmaları zorunlu değildir. Şirket yerel bir şirket olarak kurulmuş veya ortak girişim ise kayıt zorunludur. Başvurunun sonuçlanması 2 ila 3 haftayı bulmaktadır.

Mimarlar için kayıt süreci karışık ve uzundur. Yabancı mimarların yerel bir firma için dizayn danışmanı olarak çalışması daha uygun bir yol olacaktır. Bu durumda, doğal olarak projeye ilişkin riskler ve sorumluluk ile kayıt işlerini yerel firma üstlenmek zorundadır. Malezya Mimarlar Derneği (the Architects Association of Malaysia) yasal olarak bir zorunluluk olmasa da yabancı katılımın %25 ile sınırlı kalmasını üyelerine tavsiye etmektedir.

³⁴ http://www.acem.com.my/index.php?option=com_weblinks&catid=24&Itemid=40

Teknik Müşavirlik hizmeti veren firmalar hükümet fonlu projelere dahil olmak istemeleri halinde, Maliye Bakanlığının Müşavirlikler Birimine (Consultancy Unit of the Ministry of Finance) kayıt olmalıdırlar. Yabancı firmalar için, mühendislik kayıtlarını yerine getirmek kaydıyla yerel sermaye şartı aranmaz. Ancak, şüphesiz firmalardan çalışanların çalışma izinleri talep edilecektir.

4. MÜTEAHHİTLİK VE YABANCI YATIRIM MEVZUATI

Malezya'da, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetleri Malezya Çalışma Bakanlığı'na yürütülmektedir. Müteahhitlik hizmetleri CIDB, Teknik Müşavirlik hizmetleri ise PSDC adlı resmi kuruluşlar tarafından yürütülmektedir. Bu resmi kuruluşlarla beraber özel sektörde bu firmaları çatıları altında toplayan en önemli iki sivil kuruluş ise sırasıyla MBAM ve ACEM dir.³⁵

4.1. Malezya'da Müteahhitlik ve Yapı Projelerini Üstlenecek Yabancı Şirketlerin Yükümlü Olduğu Yasal Mevzuat

- i) Yabancı Yatırım Komitesi (Foreign Investment Committee) Kural ve Yönetmelikleri,
- ii) Şirketler Kanunu (The Companies Act) ve bu kanun kapsamında çıkarılan diğer yasal mevzuatlardır.

Malezya'da iş yapmak isteyen müteahhitlerimizin, uluslararası ihaleye açılan projeler dışında, Malezyalı bir firma ile işbirliğine gitmesi gerekmektedir. Malezya'da Müteahhitlik ve yapı projeleri alacak firmalar Malezya Müteahhitlik Sektörü Geliştirme Odası (CIDB) kanununca CIDB'ye kayıt olmaları gerekmektedir. Ayrıca, hükümet projelerinde Maliye Bakanlığı ve Pusat Khidmat Kontraktor – Contractor Service Center (PKK) gibi bazı kuruluşlara da kayıtlı olmak şartı gerekebilir.

Nitekim, temsilcilik ofisi, bölgesel ofis veya Malezya firmaları ile ortak girişim yapılması halinde yabancı ortakların payı 30% dan fazla olamaz. (STA veya ikili ticari anlaşmalar doğrultusunda sözkonusu ortaklığa ilişkin oran ve kurallarda değişikliğe gidilmektedir.) Bu ortaklıklarda, ayrıca, Malezyalı Çinli ortaklıklara da 30% sınırlaması getirilmiştir. Ancak, söz konusu düzenlemede değişiklik yapılarak yabancı şirketlerin katılım paylarının arttırılması hükümetçe düşünülmektedir. Ancak, yabancı firmaların katıldığı sivil mühendislik ve yapıya ilişkin devlet ihalelerinde; Maliye Bakanlığı, yabancı firmaların 250 Milyon RM altındaki ihalelerde yer almasına izin vermeyebilir.

Malezya'da iş yapacak yabancı firmalar CIDB'ye kayıtlı olmak zorundadır. Yabancı firmalar için yerel firmalarda olduğu gibi bir derecelendirme bulunmamaktadır. Yabancı firmaların G7 derecesine sahip firmalar ile işbirliğine girmelerinde yarar bulunmaktadır.

4.2. Yabancı Yatırım Mevzuatı

Yabancı sermayeli şirketler, anılan ihalelere kendi başlarına katılabilecekleri gibi, Malay ve yabancı ortak girişimi olarak da katılabilirler.

Bu bağlamda, doğrudan yabancı bir yatırım tarafından finanse edilen ve ödenek sağlanan projeler ile uluslararası finans kuruluşları tarafından ödenek sağlanmış ve/veya ödüllü ihale

³⁵ Müteahhitlik ve yapı sektörü ile Teknik Müşavirlik hizmetleri için başvurulacak ilgili kuruluşlar ve yasal mevzuat hakkında daha fazla bilgiye aşağıdaki link yardımı ile ulaşılabilir: <http://www.malaysia.gov.my/EN/Relevant%20Topics/IndustryInMalaysia/Business/ConstructionAndEngineering/ConstructionRulesGuidelines/Pages/AccreditationRegistrarBodies.aspx>

projelerine; doğrudan veya ortak girişim grubu olarak yabancı sermayeli şirketlerin katılma imkanı bulunmaktadır.

Ancak, Malay-yabancı firma ortak girişimi ile üstlenilen projeler, %50'si veya daha fazlasının yabancı finans kaynağı ile sağlanan projeler ile Malay firmalar tarafından 'gerek yatırım gerekse teknik olarak gerçekleştirilmesi uygulamada zor olan projeler', Malay ve yabancı yatırım ortak girişim grubu tarafından gerçekleştirilebilir.

Malezya'da yabancı sermaye konusunda yer alan yasal düzenlemeler ve iş ortamı hakkında Malaysian Industrial Development Authority (MIDA)'dan www.mida.gov.my bilgi alma imkanı bulunmaktadır.

4.3. Yabancı Firmaların Müteahhitlik ve Yapı Projeleri İçin Sağlayacakları İşçi Statüsü

Yabancı müteahhit şirketlerinin Malezya dışından sağlayacakları çalışanlar için hali hazırda bulunan Göçmenlik Kanunu 1959/63 ile bu kapsamda çıkarılan Yönetmelik ve Düzenlemeler ile 1966 Pasaport Kanunu uygulanmaktadır.

Yabancı şirketlerin veya yerel şirketlerin Malezya'da projelerini gerçekleştirmek amacıyla, oluşan işçi gereksinimlerine yönelik başvuruları, Malezya İçişleri Bakanlığında (MOHA) yer alan ve CIDB'nin de üyesi olduğu Teknik Komite tarafından sonuçlandırılmaktadır. Bu kapsamda, 4 set Borang KDN/PA.3/98 formu ile bu forma ilave olarak geçerli CIDB Müteahhit Kayıt Sertifikası, geçerli projelerin kabul yazıları, EPF tabloları, şirket formlarına kayıt belgeleri, vb komiteye sunulması gerekmektedir.

Yabancı işçilerin ancak, belli sahalarda (tuğlacı, sıvacı, kiremitçi, marangoz, betoncu, vb) çalıştırılması mümkün olup, diğer sahalardaki işçi temininin Malezyalı kalifiye elemanlardan sağlanması gerekmektedir. Diğer taraftan, Müteahhitlik ve yapı sektöründe çalıştırılmak üzere Malezya'ya getirilecek işçilere yönelik iki ülke arasında anlaşma yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, MOHA tarafından uygulanan bu düzenlemelerin üzerine söz konusu şirketler, yabancı çalışanlar için Malezya Göçmenlik Bürosu'ndan 5 yıl içerisinde her yıl olmak üzere çalışma izni almaları gerekmektedir.

Ancak, kalifiye iş gücü konusunda yaşanan sıkıntıları çözmek amacıyla CIDB tarafından kurulan ve kar amacı gütmeyen CLAB³⁶ adlı bir organizasyon kurulmuş olup, bu kuruluşa üye olan firmalara doğrudan ihtiyaç duyulan yabancı işçiler tedarik edilmektedir. Ortalama inşaat işçi ve makine operatör ücretleri³⁷ ve alınan vergiler³⁸ ile inşaat malzemeleri fiyatları³⁹ hakkında CIDB ve MBAM in web sayfalarından bilgi alma imkanı bulunmaktadır.

4.4. Yabancı Firmaların, Müteahhitlik ve İnşaat Sektörlerine İlişkin İhalelere İştiraki İçin İzlemesi Gereken Prosedür

Malezya'da ihalelere katılmak isteyen yabancı müteahhitlere yönelik lisans kayıt şartları, P.U.(A) 317 of Act 520 Kanunu'nun Yabancı Müteahhitlere ilişkin hükümleri ve düzenlemeleri

³⁶ http://www.mbam.org.my/mbam/index.php?option=com_content&task=view&id=646&Itemid=398

³⁷ <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/content/1017>

³⁸ http://www.mbam.org.my/mbam/index.php?option=com_content&task=view&id=298&Itemid=332

³⁹ <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/information/710>

kapsamında belirlenmiş olup, ihale müracatı ve işe başlama sürecinde izlenmesi gereken prosedür aşağıda gösterilmektedir.

a) İhale Müracatı

- CIDB R2\95 Formu (5 RM karşılığında CIDB'den temin edilebilir),
- CDIB R2\95 Formu usulüne uygun doldurularak aşağıda belge ve bilgilerin temin edilmesi gerekmektedir.
 - i. İhale teklif yazısı,
 - ii. Kayıt sertifikası (form 9/83 of Companies Act 1965) (eğer gerekli görülürse),
 - iii. Şirketin finansal ve teknik eleman kapasitelerinin yeterli olduğunu gösteren şirket profili,
 - iv. 500 RM kayıt ücreti,
 - v. 50 RM işlem ücreti,

P.U.(A) 317 of Act 520 Kanun'u gereğince, ihale müracatı sürecinde CDIB R2\95 formunu kullanarak geçerli Geçici Kayıt Sertifikası alamayan hiçbir yabancı firma ihalelerine katılmaya hak kazanamayacaktır. Aynı zamanda, söz konusu müteahhitlerin, başvuruları üzere Geçici Kayıt Sertifikası, CIDB odasına kendilerinin daha önceden benzer büyüklükte Müteahhitlik ve yapı işleri yaptıklarını, kendilerinin projeyi kaldırabilecek yeterli finansal desteğe sahip olduklarını, CIDB odasının hazırlamış olduğu çerçevede yeterli sayıda kalifiye personel istihdam ettiklerini belgelere dayandırarak kanıtlayabilmesi gerekmektedir. (İhale müzakerelerini ve ön yeterlilik uygulamalarını içermez)

b) İşe başlama süreci

- CDIB R3/95 Formu (5 RM karşılığında CIDB'den temin edilebilir),
- CDIB R3/95 Formu usulüne uygun doldurularak aşağıdaki belge ve bilgilerin temin edilmesi gerekmektedir.
 - i. İhale teklif kabul yazısı,
 - ii. Kayıt sertifikası (form 9/83 of Companies Act 1965),
 - iii. 4,500 RM kayıt ücreti (eğer CDIB R2\95 formu için 500 RM kayıt ücreti ödenmiş ise); veya 5,000 RM (eğer CDIB R2\95 formu kayıt ücreti ödenmemiş ise),
 - iv. 50 RM işlem ücreti,

P.U.(A) 317 of Act 520 Kanun'u gereğince işe başlama sürecinde, CDIB R3/95 formunu kullanarak geçerli Katılım Sertifikası sağlayamayan hiçbir yabancı firma, anılan kanuni düzenlemelere bağlı olamayacağından projeye başlayamayacaklardır. Aynı zamanda anılan müteahhitlerin CIDB sürecinden önce, ihale başvurularının kabul yazısı ile sonuçlandığını, ilgili makamlara kanunlar gereğince kayıt yaptırdığını, önceden benzer çapta müteahhitlik ve yapı işleri yapmış olduklarını, projeyi kaldırabilecek yeterli finansal desteğe sahip olduklarını, CIDB odasının hazırlamış olduğu çerçevede yeterli sayıda kalifiye personel istihdam ettiklerini belgelere dayandırarak kanıtlayabilmesi şartı ile başlama sürecinde de devam etmektedir.

4.5. Projeleri Üstlenen Yabancı Sermayeli Şirketlerin Hükümlü Olduğu Vergi Hukuku:

Yerli ve yerli olmayan şirketlerden alınan gelir vergisi, hali hazırda 25%' tir. Malezya'da 182 günden fazla kalan çalışanlar yerli sayılarak vergilendirilecektir. Daha fazla bilgi için Inland Revenue Board Malaysia sitesinden (www.hasil.gov.my) yararlanılabilir.

4.6. Malezya Hükümetince Malezyalı Müteahhitlere ve Teknik Müşavirlik Firmalarına Verilen Destekler

Malezya hükümeti tarafından müteahhitlik hizmetlerinde, bu alanda firmaların yapacağı harcamaları desteklemek amacıyla bir takım destekler sağlamaktadır. Bu destekler;

Grant to Upgrade Production/Engineering and Design Capabilities⁴⁰
Professional Services Export Fund⁴¹’dir.

4.7. İhale Bilgileri

Malezya’da açıklanan ihalelere aşağıdaki web sayfaları ile ulaşılabilme imkanı vardır. Ancak şu unutulmamalıdır ki; Malezya’da ihalelerin büyük bölümü ihale açılmadan kararlaştırılmış olmaktadır. Bu itibarla, projeler müteahhit firmalarımızca yakından takip edilmeli ve uygun partnerler ile bu projeler hakkında ortak stratejiler tespit edilmelidir.

Malezya’daki ihaleler hakkında bilgi alınabilecek web sayfaları:

- http://www.etender.com.my/home/index.php?lang=en_US
- <http://www.cidb.gov.my/v6/>
- <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/content/online-tenders>

Diğer taraftan, Malezyalı müteahhitlerin yurt dışındaki fırsatlar CIDB’nin sayfasından üyelerine ücretsiz olarak yayımlanmaktadır⁴². Malezyalı müteahhit firmalar için hazırlanan bu kaynak, diğer ülkeler için hazır istihbarat bilgisi niteliğindedir.

5. TÜRK MÜTEAHHİT FİRMALARININ FAALİYETLERİ VE İKİLİ İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Asya Krizi öncesinde, ülkemizden üç önemli inşaat firması Malezya’da alt yapı projeleri ile ilgilenmiş, ancak; kriz sonrasında bir tanesi (Mesa İnşaat) hariç Malezya’da iş takibini bırakmıştır.

Bu zaman diliminde GAMA firması, 16 Milyon dolar tutarında bir çimento fabrikası hat montajı işini gerçekleştirmiştir. STFA İnşaat firması ise, 8 Milyon dolar tutarında enerji nakil hattı işini tamamlamıştır. Bugüne kadar Malezya’da, Türk müteahhit firmaları toplam 3 adet proje (58.7 Milyon dolar) üstlenmişlerdir.

Malezya’da, inşaat firmalarımızın kalite açısından karşılaşılabilecekleri hiç bir sorun bulunmamaktadır. Ancak, finansman açısından zayıf olmaları ve mesafenin uzak olması, müteahhitlik alanında Bumiputra firmaların tercih edilmesi veya şart koşulması ve Türk işçi çalıştırılmasında yaşanan sorunlar firmalarımız için dezavantaj teşkil etmektedir. Bu alandaki rakiplerimiz finansman yönünden güçlü olan Japonya, Güney Kore, Çin ve Almanya gibi ülkelerdir.

Malezyalı müteahhitler ile Asya-Pasifik ve Orta Asya ve Orta Doğu ülkelerinde işbirliklerine gidilmesinde yarar olduğu düşünülmektedir. Malezya bu bölgelerde bir takım ihaleler almakta ve projeleri tamamlamaktadır.

⁴⁰ http://www.miti.gov.my/cmspreview/content.jsp?id=com.tms.cms.article.Article_b6ce93f9-c0a81573-aba0aba0-85f2f48d

⁴¹ http://www.smeinternational.org/index.php?option=com_content&task=view&id=35&Itemid=35

⁴² <http://www.cidb.gov.my/v6/?q=en/content/oversea-tenders>

6. GENEL DEĞERLENDİRME

Malezya yarım adasında özellikle projelerin ve faaliyetlerin yoğunlaşmış olduğu Klang vadisinde yoğun rekabet vardır. Ancak, bu bölgelerin dışında fırsatların daha kolay yakalanacağı unutulmamalıdır.

Nitekim, Malezya federal bir devlet olup, yerel hükümetler ile olan yakın ilişkiler müteahhitlerimize yeni fırsatlar yaratabilir.

Malezya'nın, DTÖ'nün kamu alımları anlaşmasına dahil olmamasının da etkisi ile Bumiputra'ların⁴³ ekonomideki payının artırılmasında, müteahhitlik sektörü bir araç olarak kullanılmaktadır.

Müteahhitlik projeleri, devlet fonlu veya özel fonlu olabileceği gibi doğrudan yabancı bir yatırım tarafından finanse edilen ve ödenek sağlanan projeler ile uluslararası finans kuruluşları tarafından ödenek sağlanmış ve/veya ödüllü ihale projeleride olabilir. Yabancı firmaların devlet ve özel fonlu projelerde yerel ortak seçmeleri önemlidir.

Pazara giriş stratejisi olarak, en önemli husus doğru partneri seçmektir. Yerel partner, Müteahhitlerimize Malezya'da fırsatlar yaratacaktır. Devlet ihalelerinde, Bumiputra partnerler kilit rol üstlenebilir.

Malezya'da, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetleri Malezya Çalışma Bakanlığı'nca yürütülmektedir. Müteahhitlik hizmetleri CIDB, Teknik Müşavirlik hizmetleri ise PSDC adlı resmi kuruluşlar tarafından yürütülmektedir. Bu resmi kuruluşlarla beraber özel sektörde bu firmaları çatıları altında toplayan en önemli iki sivil kuruluş ise sırasıyla MBAM ve ACEM'dir.

Müteahhitlik sektöründe sıklıkla karşılaşılan sorunlar, bürokratik gecikmeler, parçalı ihaleler, düşük verimlilik seviyesi ve en önemlisi ihalelerin şeffaf olmamasıdır. Yabancı işçi çalıştırılması ve kalifiye elemanı gibi sıkıntıların, CIDB'nin bu konuda kurmuş olduğu CLAB mekanizması ve yerel partner yardımı ile çözülebileceği düşünülmektedir.

Müteahhitlik ve yapı sektörüne ilişkin destekleyici politikalar onuncu kalkınma planında bulunabileceği gibi açıklanan teşvik paketleri ve ekonomik kalkınma koridorlarına yönelik açıklanan politikalar ile her yılın ekim ayında açıklanan bir sonraki yılın bütçesi gelecek projelere yönelik önemli kaynak teşkil etmekte olup, bu konuya ilişkin hususlar raporda okuyucunun dikkatine sunulmuştur.

Malezya'da son olarak açıklanan 10 uncu Kalkınma Planı müteahhit firmalarımıza yeni fırsatlar sunduğunu düşünmekteyiz. Malezya'lı müteahhit firmalarla yapılacak işbirliklerinin gerek Malezya gerekse de ASEAN ülkelerinde yeni fırsatlar sunabileceğini düşünmekteyiz.

7. ÖNEMLİ İNŞAAT ŞİRKETLERİ

Malezya'daki önemli inşaat şirketlerinin irtibat bilgileri aşağıda sunulmaktadır:

YTL CORPORATION BERHAD

TEL: 00603-2142-6633

FAX: 00603-2143-3192

E-MAIL: info@ytl.com.my

⁴³ 'Bumiputra' toprak sahibi demektir. Malezya devleti tarafından, ülkeye sonradan göç eden Çinli ve Hintliler dışında; Malay, Orang Asli ve Sabah - Sarawak eyaletindeki vatandaşlara yönelik pozitif ayrımcılığı ifade eder.

URL: www.ytl.com.my

GAMUDA BERHAD

TEL: 00603-7726-9210

FAX: 00603-7728-9811

EMAIL: gibtbd@gamuda.com.my

URL: www.gamuda.com.my

SIME DARBY

TEL: 00603 2691 4122

FAX: 00603 2698 7398

URL: <http://www.simedarby.com>

NAZA TTDI SDN BHD

TEL: 00603 5101 5600

FAX: 00603 5511 1990

URL: <http://www.nazatttdi.com/>

EMAIL: customercare@nazatttdi.com

MK LAND HOLDINGS BERHAD

TEL: 00603 7726 8866 / 00603 7727 8728

FAX: 00603 7726 4430

URL: <http://www.mkland.com.my>

RANHILL BERHAD

TEL: 00603-2171-2020

FAX: 00603-2164-2235

E-MAIL: info@ranhill.com.my

URL: www.ranhill.com.my

ZECON

TEL: 00603 22723118

FAX: 00603 22743656

URL: <http://www.zecon.com.my>

EMAIL: headoffice@myzecon.com

BERJAYA GROUP BERHAD

URL: www.berjaya.com.my

UEM BUILDERS BERHAD

TEL: 00603 2727 9888

FAX: 00603 2727 2323

URL: <http://www.uembuilders.com>

SPK-SENTOSA CORPORATION BERHAD

TEL: 00603 2264 5555

FAX: 00603 2264 5535

E-MAIL: karen@spkb.net

URL: <http://spksentosa.spkb.net/>

BUMI ARMADA BERHAD

TEL: 00603-2697-0566

FAX: 00603-2692-9257

E-MAIL: bumiarmada@bumiarmada.com.my

URL: www.klse.com.my/website/listing//lc/barmada/.htm

SUNRISE BHD

TEL: 00603-62012288 / 2713 6633

FAX: 00603-6201 5000

URL: <http://www.sunrise.com.my/>

SUNWAY GROUP

TEL: 00603-5639 8889

FAX: 00603-5639 9507

URL: <http://www.sunway.com.my/>

AHMAD ZAKI RESOURCES BERHAD

TEL: 00603-4024 1000

FAX: 00603-4024 2000

EMAIL: azrb@azrb.com

URL: <http://www.azrb.com/>

MMC CORPORATION BERHAD

TEL: 00603 2142 4777

FAX: 00603 2148 9887

EMAIL: cosec@mmc.com.my

URL: <http://www.mmc.com.my>

MALAYSIAN RESOURCES CORPORATION BERHAD

Corporate Communications Department

TEL: 00603-2786 8080

FAX: 00603-2780 5883

EMAIL: corp.comm-assistline@mrcb.com.my

URL: www.mrcb.com.my

IJM CORPORATION BERHAD

TEL: 00603 7955 8888

FAX: 00603 7958 1111

EMAIL: icp@ijm.com

URL: www.ijm.com

8. İLGİLİ ADRESLER

Aşağıda ilgili resmi kurumların ve derneklerin listesi sunulmaktadır. (Listelenen kurumların internet sayfalarına ulaşmak için 'CTRL' tuşu ile birlikte kurum isimlerine tıklanması yeterlidir.)

Prime Minister's Department

Prime Minister's Department

Economic Planning Unit (EPU)

Foreign Investment Committee (FIC)

Malaysian Industry-Government Group For High Technology (MIGHT)

Statistics Department

Ministry of Works: <http://www.kkr.gov.my/>

Construction Industry Development Board (CIDB)

Malaysian Highway Authority (LLM)

Public Works Department (JKR)

Ministry of Energy, Communications & Multimedia

Malaysian Communication & Multimedia Commission

Ministry of Finance

Central Bank of Malaysia (BNM)

Employees Provident Fund (EPF)

Inland Revenue Board

Royal Customs & Excise Department

Standard & Industrial Research Institute of Malaysia (SIRIM)

Ministry of International Trade & Industry

Malaysian External Trade Development Corporation (MATRADE)

Malaysian Industrial Development Authority (MIDA)

National Productivity Corporation (NPC)

SMIDEC's SME One Stop Info Portal

Ministry of Housing & Local Government

Fire & Rescue Department

Department of Town & Country Planning

National Landscape Department

National Housing Department

Ministry of Human Resources

Department of Occupational Safety and Health (DOSH)

Labour Department

National Vocational Training Council

Social Security Organization (SOCSO)

Ministry of Land & Co-operative Development

Department of the Director-General of Land and Mines

Survey & National Mapping Department

Ministry of Transport

Road Transport Department

Privatised Utility Bodies

Indah Water Konsortium Sdn. Bhd.

Telekom Malaysia Bhd.

Tenaga Nasional Bhd.

Local Trade Associations

Construction Research Institute of Malaysia (CREAM)

Association of Consulting Engineers Malaysia (ACEM)

Board Of Engineers (BOE)

Board of Quantity Surveyors Malaysia (BQSM)

Building Materials Distributors Association Malaysia (BMDAM)

Cement and Concrete Association of Malaysia (C&CA)

Federation of Malaysian Manufacturers (FMM)

Institute Of Engineers Malaysia (IEM)

Institution of Surveyors Malaysia (ISM)

Malaysian Employers Federation (MEF)

Malaysian Institute of Architect (PAM)

Malaysian Iron and Steel Industry Federation (MISIF)
National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH)
Master Builders Association of Malaysia (MBAM)
The Electrical and Electronics Association of Malaysia (TEEAM)
Malaysian Association for Shopping and High Rise Complex Management (PPK)
The Board of Architects Malaysia (LAM)
The Board of Quantity Surveyors Malaysia (JUPEM)
Persatuan Kontraktor Melayu Malaysia (PKMM)
Machinery and Equipment Manufacturers Associations (MEMA)